

Εξαρχής ο μύθος υπήρξε το σύνολο των παραλλαγών του. Αφότου μάλιστα οι μύθοι των θεών και των ηρώων απέβησαν μύθος τραγικός, θεματικό υλικό ενός σκηνικού είδους, η αττική τραγωδία κληροδότησε στην παγκόσμια λογοτεχνία ένα υπόδειγμα λογοτεχνικής επινόησης.

Οι στοχαστικές προσαρμογές αυτής της ανακύκλωσης των διατιθέμενων, ενίοτε περισσότερο και ενίοτε λιγότερο δεσμευτικών, υλικών υπήρξαν έκτοτε ποικίλες: προσαρμογές απομυθοποιητικές ή αναμυθοποιητικές, στρατευμένες και ιστορικά χρονολογημένες, άχρονες και ανθρωπολογικές. Η φαντασία έχει και αυτή τη δική της παρακαταθήκη, είτε πρόκειται για την αρχαιομυθη λογοτεχνία και τις μορφές της Αντιγόνης, της Ηλέκτρας ή της Μήδειας, του Προμηθέα ή του Οδυσσέα είτε για τους νεότερους λογοτεχνικούς μύθους ενός Δον Ζουάν ή ενός Φάουστ.

Με τη σειρά *Μεταποιήσεις* οι Εκδόσεις Γκρόνη επιλέγουν να εστιάσουν, πάντοτε στο χώρο της θεατρικής γραφής, σε αυτή τη λογοτεχνία σε δεύτερο βαθμό, στις διασταυρώσεις επί σκηνής ενός λόγου προγραμματικά διαχειμενικού. Και να αναδείξουν συγχρόνως τη διαμεσολαβητική παρουσία της μετάφρασης σε αυτές τις διασταυρώσεις της παγκόσμιας λογοτεχνίας, την τέχνη του μεταφραστή.

ΖΑΝ ΑΝΟΥΓΓ

ΑΝΤΙΓΟΝΗ

Μετάφραση
Στρατής Πασχάλης

ΔΕΥΤΕΡΗ ΕΚΔΟΣΗ

ΕΚΔΟΣΕΙΣ ΓΚΟΝΗ ΜΕΤΑΠΟΙΗΣΕΙΣ

JEAN ANOUILH

Αντιγόνη

Μετάφραση - Εισαγωγή: ΣΤΡΑΤΗΣ ΠΑΣΧΑΛΗΣ

96 σσ. (17x24 εκ.) 6 δεκαεξασέλιδα

ΜΕΤΑΠΟΙΗΣΕΙΣ # 2

Σύμβουλος Σειράς: ΜΙΛΤΟΣ ΠΕΧΛΙΒΑΝΟΣ

ISBN 978-960-9509-03-9

Copyright © Éditions de la Table Ronde, 1946

Copyright © για την ελληνική γλώσσα Εκδόσεις Γκόντι

Πρώτη έκδοση: Μάιος 2015

Δεύτερη έκδοση: Οκτώβριος 2020

Δικαιούχος: ΠΑΝΟΣ ΓΚΟΝΗΣ

Χαρ. Τρικούπη 18, 106 79 Αθήνα

Τηλ.: 210 3620 383

Fax: 210 3632 179

E-mail: pgonis@otenet.gr

📖 Εκδόσεις Γκόντι / Gontis Editions

© Εκδόσεις Γκόντι / ekdoseis_gkoni

www.gontisbooks.gr

Σχεδιασμός - Σελιδοποίηση: ΛΙΛΙΑ ΠΑΛΑΙΟΛΟΓΟΥ, pelpal productions

Επιμέλεια κειμένου: NANTIA ΦΡΑΓΚΟΥΛΗ

Εξώφυλλο: EL LISSITZKY, VICTORY OVER THE SUN, g. GRAVEDIGGERS © Tate, London 2014

Ο μεταφραστής διατηρεί στο σύνολο το δικαίωμά του επί της μετάφρασης για πιθανή μελλοντική θεατρική παραγωγή.

Απαγορεύεται η αναδημοσίευση και γενικά η, ολική, μερική ή περιληπτική αναπαραγωγή και μετάδοση, έστω και μιας σελίδας του παρόντος βιβλίου κατά παράφραση ή διασκευή με οποιονδήποτε τρόπο (μηχανικό, ηλεκτρονικό, φωτοτυπικό κ.λπ. - Ν 2121/93, άρθρο 51).

Printed in Greece

All Rights Reserved

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

[Εισαγωγή]	
Η Αντιγόνη του Ανούιγ. Σημείο αμφιλεγόμενο	9
Αντιγόνη	13

Η ΑΝΤΙΓΟΝΗ ΤΟΥ ΑΝΟΥΙΓ ΣΗΜΕΙΟ ΑΜΦΙΛΕΓΟΜΕΝΟ

Η *Αντιγόνη* του Ζαν Ανούιγ γράφτηκε το 1942 και παραστάθηκε για πρώτη φορά στο Παρίσι, στο Théâtre de l' Atelier, στις 4 Φεβρουαρίου του 1944 σε σκηνοθεσία του André Barsacq με τη Monelle Valentin στον επώνυμο ρόλο. Σημαντικές χρονιές τόσο για τη Γαλλία όσο και για την Ανθρωπότητα. Ο ίδιος ο συγγραφέας θα πει: «Η *Αντιγόνη* του Σοφοκλή, που την είχα διαβάσει και ξαναδιαβάσει, και που την ήξερα πια απ' έξω, μου προκάλεσε ένα ξαφνικό σοκ τη μέρα που τοιχοκολλήθηκαν οι μικρές κόκκινες αφίσες [προγραφές από τους Ναζιστές και το καθεστώς των δωσίλογων του Βισύ]. Την ξαναέγραψα με τον δικό μου τρόπο, στον απόηχο της τραγωδίας που ζούσαμε τότε».

Έργο αλληγορικό ανήκει στα λεγόμενα «μαύρα έργα» (*pièces noires*) του Ανούιγ. Κινείται σ' ένα μεταίχμιο: αμφισβητείται πως καταγγέλλει πράγματι το καθεστώς της Συνεργασίας με τους κατακτητές, ό,τι προκύπτει κι από την παραπάνω δήλωση. Κάποιοι (Armand Salacrou) θεωρούν πως αποτελεί αντιθέτως μια συγκαλυμμένη απολογία αυτής της Συνεργασίας· ακούσιο αποτέλεσμα της «ουδέτερης» στάσης του Ανούιγ σε όλη τη διάρκεια της Κατοχής; «Η *Αντιγόνη* είναι ένα άθλιο έργο, δημιούργημα ενός Waffen SS». (παράνομη εφημερίδα της εποχής, *Les Lettres Françaises*). Ειρωνική σύμπτωση: Η «*Αντιγόνη*» ως αλληγορική ενσάρκωση

ΖΑΝ ΑΝΟΥΙΓ

ΑΝΤΙΓΟΝΗ

ΠΡΟΣΩΠΑ

Αντιγόνη
Κρέων
Αίμων
Ισμήνη
Ευρυδίκη
Τροφός
Υπηρέτης του Κρέοντα
Πρώτος φρουρός
Δεύτερος φρουρός
Τρίτος φρουρός
Αγγελιαφόρος
Χορός

Ένα ουδέτερο σκηνικό. Τρεις όμοιες πόρτες. Μόλις σηκώνεται η αυλαία όλα τα πρόσωπα επί σκηνής. Φλυαρούν, πλέκουν, παίζουν χαρτιά.

Ο Πρόλογος προχωράει και βγαίνει μπροστά.

ΠΡΟΛΟΓΟΣ

Ιδού. Αυτά τα πρόσωπα θα σας παίξουν την ιστορία της Αντιγόνης. Αντιγόνη, αυτή η αδυνατούλα που κάθεται εκεί πέρα, και που δεν λέει τίποτα. Κοιτάζει ευθεία μπροστά. Σκέφτεται. Σκέφτεται πως θα γίνει η Αντιγόνη σε λίγο, πως θ' αναδυθεί ξαφνικά μέσα από τη λιγνή, μελαψή και κλειστή κοπέλα που κανείς απ' την οικογένεια δεν έπαιρνε στα σοβαρά και πως θα υψώσει μόνη το ανάστημά της απέναντι στον κόσμο, μόνη απέναντι στον Κρέοντα, τον θείο της, που είναι ο βασιλιάς. Σκέφτεται πως θα πεθάνει, πως είναι νέα και πως κι εκείνη θα το 'θελε πολύ να ζήσει. Μα δεν μπορεί να κάνει τίποτα. Τη λένε Αντιγόνη και θα πρέπει να παίξει τον ρόλο της μέχρι το τέλος... Κι από την ώρα που σηκώθηκε η αυλαία νιώθει ότι μακραίνει με ταχύτητα ιλιγγιώδη από την αδελφή της την Ισμήνη, που φλυαρεί και γελάει μ' έναν νεαρό, μα κι απ' όλους εμάς, που είμαστε εδώ ατάραχοι εντελώς και την κοιτάζουμε, από εμάς που δεν είμαστε υποχρεωμένοι να πεθάνουμε απόψε.

Ο νεαρός που μιλάει μαζί του η ξανθιά, η όμορφη, η τυχερή Ισμήνη είναι ο Αίμων, ο γιος του Κρέοντα. Είναι ο αρραβωνιαστικός της Αντιγόνης. Όλα τον έκαναν να κλίνει προς την Ισμήνη: η προτίμησή του για τον χορό και τους αγώνες, η προτίμησή του για την ευτυχία και την επιτυχία, μα κι η φιληδονία του, γιατί η Ισμήνη είναι πολύ ωραιότερη απ' την Αντιγόνη, κι ωστόσο ένα βράδυ, ένα βράδυ χορού που είχε χορέψει μόνο με την Ισμήνη, ένα βράδυ που η Ισμήνη ήταν εκθαμβωτική μες στο καινούργιο της φόρεμα, εκείνος είχε βρει την Αντιγόνη να ταξιδεύει με τη σκέψη της σε μια γωνιά, όπως και τούτη τη στιγμή που αγκαλιάζει με τα χέρια τα γόνατά της, και της ζήτησε να γίνει γυναίκα του. Κανείς δεν κατάλαβε ποτέ το γιατί. Η Αντιγόνη σήκωσε χωρίς έκπληξη τα σοβαρά της μάτια κοιτάζοντάς τον και του 'πε «ναι» μ' ένα μικρό θλιμμένο χαμόγελο... Η ορχήστρα άρχισε να παίζει έναν καινούργιο χορό, η Ισμήνη ξεκαρδιζόταν στα γέλια, εκεί κάτω ανάμεσα στ' άλλα αγόρια, και να που τώρα, εκείνος, θα γινόταν ο σύζυγος της Αντιγόνης. Δεν ήξερε ότι ποτέ δεν επρόκειτο να υπάρξει σύζυγος της Αντιγόνης πάνω σ' αυτή τη γη και πως αυτός ο πριγκιπικός τίτλος του έδινε μόνο το δικαίωμα να πεθάνει.

Αυτός ο γεροδεμένος άντρας, με τα λευκά μαλλιά, που συλλογίζεται εκεί, πλάι στον υπηρέτη του, είναι ο Κρέων. Είναι ο βασιλιάς. Έχει ρυτίδες, είναι κουρασμένος. Παίζει το δύσκολο παιχνίδι να διοικεί τους ανθρώπους. Προηγουμένως, τον καιρό του Οιδίποδα, όταν δεν ήτανε παρά μόνο το πρώτο πρόσωπο της αυλής, του άρεσε η μουσική, οι όμορφες βιβλιοοδεσίες, οι πολύωρες βόλτες στους μικρούς παλαιοπόλες της Θήβας. Μα ο Οιδίπους και οι γιοι του πέθαναν. Άφησε τα βιβλία του, τα αντικείμενά του, σήκωσε τα μανίκια του και πήρε τη θέση τους.

Κάποιες φορές, το βράδυ, είναι κουρασμένος κι αναρωτιέται μήπως είναι μάταιο να διοικεί τους ανθρώπους. Μήπως πρόκειται για ένα λειτούργημα αισχρό που πρέπει να το αφήσει κανείς σε άλλους, πιο αγροίκους... Και μετά, το πρωί, μπαίνουν προβλήματα συγκεκριμένα που πρέπει να λύσει, και σηκώνεται, ήσυχος, σαν ένας εργάτης στο ξεκίνημα της ημέρας του.

Η ηλικιωμένη κυρία που πλέκει, πλάι στην τροφό που μεγάλωσε τις δυο μικρές, είναι η Ευρυδίκη, η γυναίκα του Κρέοντα. Θα πλέκει σ' όλη τη διάρκεια της τραγωδίας μέχρι που να 'ρθει η σειρά της να σηκωθεί και να πεθάνει. Είναι καλή, αξιοπρεπής, φιλόστοργη. Σε τίποτα δεν του είναι συμπαραστάτης. Ο Κρέων είναι μόνος. Μόνος με τον μικρό του υπηρέτη, που είναι πάρα πολύ μικρός και που μήτε κι αυτός μπορεί να κάνει κάτι για κείνον.

Αυτό το χλομό αγόρι εκεί κάτω, στο βάθος, που ονειροπολεί με την πλάτη ακουμπισμένη στον τοίχο, μοναχικό, είναι ο Αγγελιαφόρος. Είναι αυτός που θα 'ρθει ν' αναγγείλει τον θάνατο του Αίμονα όπου να 'ναι. Γι' αυτό και δεν έχει όρεξη να φλυαρεί ούτε ν' ανακατεύεται με τους άλλους. Γνωρίζει ήδη...

Τέλος, οι τρεις κοκκινοπρόσωποι άντρες που παίζουν χαρτιά με το καπέλο τους ριγμένο πίσω στον αυχένα, είναι οι φρουροί. Δεν είναι κακοί τύποι, έχουν γυναίκες, παιδιά, και μικρές έγνοιες, όπως όλος ο κόσμος, μα θα τσακώσουνε τους κατηγορούμενους με τη μεγαλύτερη αταραξία του κόσμου όπου να 'ναι. Μυρίζουνε σκόρδο, πετσί και κρασί κόκκινο, και δεν έχουν καμιά φαντασία. Είναι οι πάντα αθώοι και πάντα ικανοποιημένοι με τον εαυτό τους αρωγοί της δικαιοσύνης. Για την ώρα, μέχρις ότου ένας καινούργιος αρχηγός της Θήβας δεόντως εντεταλμένος τους διατάξει να τον συλλάβουνε, είναι οι αρωγοί της δικαιοσύνης του Κρέοντα.

Και τώρα, που τους γνωρίζετε όλους, θα μπορέσουν να σας παίξουν την ιστορία τους. Αρχίζει τη στιγμή που οι δυο γιοί του Οιδίποδα, ο Ετεοκλής και ο Πολυνείκης, που έπρεπε να βασιλεύουν στη Θήβα έναν χρόνο ο καθένας εκ περιτροπής, συγκρούστηκαν και αλληλοσκοτώθηκαν κάτω απ' τα τείχη της πόλης: ο Ετεοκλής, ο πρωτότοκος, στο τέλος του πρώτου χρόνου της εξουσίας του, αφού αρνήθηκε να παραχωρήσει τη θέση στον αδελφό του. Επτά μεγάλοι ξένοι ηγεμόνες που ο Πολυνείκης είχε πάρει με το μέρος του ηττήθηκαν μπροστά στις επτά πύλες της Θήβας. Τώρα η πόλη σώθηκε, τα δυο αντίπαλα αδέρφια σκοτώθηκαν και ο Κρέων, ο βασιλιάς, διέταξε για τον Ετεοκλή, τον καλό αδελφό, επιβλητική ταφή, αλλά για τον Πολυνείκη, τον μασκαρά, τον αντάρτη, τον αλήτη, να μείνει άκλαυτος κι άταφος, βορά στα κοράκια και τα τσακάλια. Όποιος τολμήσει να του αποδώσει τα πρέποντα σε νεκρό αμείλικτα θα τιμωρηθεί με θάνατο.

Ενώ ο Πρόλογος μιλούσε, τα πρόσωπα βγήκανε ένα-ένα. Ο Πρόλογος χάνεται κι εκείνος.

Ο φωτισμός αλλάζει στη σκηνή. Είναι τώρα μια γκριζα και γλομιά αυγή σ' ένα σπίτι που κοιμάται.

Η Αντιγόνη μισανοίγει την πόρτα γυρίζοντας από κάπου στις μύτες των ποδιών με τα παπούτσια στο χέρι. Μένει για μια στιγμή ακίνητη για ν' ακούσει.

Η Τροφός ξεπροβάλλει.

ΤΡΟΦΟΣ

Από πού έρχεσαι;

ΑΝΤΙΓΟΝΗ

Από έναν περίπατο, παραμάννα. Ήτανε όμορφα. Όλα ήτανε γκρίζα. Τώρα, ποιος ξέρει, όλα είναι κιόλας ρόδινα, κίτρινα, πράσινα. Έχουνε γίνει μια καρτ ποστάλ. Πρέπει να σηκωθείς νωρίτερα, παραμάννα, αν θες να δεις έναν κόσμο χωρίς χρώματα.

Πάει να περάσει.

ΤΡΟΦΟΣ

Στηκάνομαι όταν ακόμα είναι σκοτάδι, πηγαίνω στην κάμαρά σου να δω μήπως έχεις ξεσκεπαστεί καθώς κοιμάσαι και δεν σε βρίσκω πια στο κρεβάτι σου!

ΑΝΤΙΓΟΝΗ

Ο κήπος κοιμότανε ακόμα. Τον αιφνιδίασα, παραμάννα, Τον είδα χωρίς να το υποψιαστεί. Είν' όμορφος ένας κήπος που ακόμα δεν σκέφτεται τους ανθρώπους.

ΤΡΟΦΟΣ

Είχες βγει. Πήγα στην πόρτα εκεί στο βάθος, την είχες αφήσει μισάνοιχτη.

ΑΝΤΙΓΟΝΗ

Μέσα στους κάμπους όλα ήταν βρεγμένα και περίμεναν. Όλα περίμεναν. Έκανα πάρα πολύ μεγάλο θόρυβο έτσι ολομόναχη στον δρόμο κι αυτό με πείραζε γιατί ήξερα καλά πως δεν περίμεναν εμένα. Τότε έβγαλα τα σανδάλια μου και γλίστρησα στην εξοχή χωρίς να το καταλάβει...

ΤΡΟΦΟΣ

Θα πρέπει να πλύνεις τα πόδια σου προτού ξαναμπείς στο κρεβάτι.

ΑΝΤΙΓΟΝΗ

Δεν θα ξαναπλαγιάσω σήμερα το πρωί.

ΤΡΟΦΟΣ

Στις τέσσερις τα χαράματα! Δεν ήτανε ούτε τέσσερις! Σηκώνομαι να δω αν ξεσκεπάστηκε. Βρίσκω το κρεβάτι της παγωμένο, και κανείς μέσα εκεί.

ΑΝΤΙΓΟΝΗ

Νομίζεις πως αν σηκωνόμουνα τόσο νωρίς κάθε πρωί, θα 'νιωθα όμορφα το ίδιο κάθε πρωί, παραμάνα, που θα 'μουνα τη πρώτη κοπέλα εκεί έξω.

ΤΡΟΦΟΣ

Νύχτα! Ήτανε νύχτα! Και θέλεις να με κάνεις να πιστέψω πως είχες βγει για περίπατο, ψεύτρα! Από πού έρχεσαι;

ΑΝΤΙΓΟΝΗ έχει ένα παράξενο χαμόγελο.

Σωστά, ήτανε ακόμα νύχτα. Κι εκτός από μένα δεν υπήρχε σ' όλη την εξοχή κανείς που να σκέφτεται πως ήταν πρωί. Είναι θαυμάσιο, παραμάνα. Πίστεψα στη μέρα εγώ πρώτη σήμερα.

ΤΡΟΦΟΣ

Κάνε την τρελή! Κάνε την τρελή! Το ξέρω το τραγουδάκι.
Υπήρξα κοπέλα πριν από σένα. Και καθόλου καλόβολη, μα
ξεροκέφαλη όπως εσύ όχι. Από πού έρχεσαι, κακιά;

ΑΝΤΙΓΟΝΗ, ξαφνικά σοβαρή.

Όχι. Όχι κακιά.

ΤΡΟΦΟΣ

Είχες ραντεβού, ε; Πες όχι, αν μπορείς.

ΑΝΤΙΓΟΝΗ σιγά.

Ναι. Είχα ραντεβού.

ΤΡΟΦΟΣ

Έχεις ερωμένο;

ΑΝΤΙΓΟΝΗ παράξενα, μετά από σιωπή.

Ναι, παραμάννα, ναι, τον άμοιρο. Έχω ερωμένο.

ΤΡΟΦΟΣ ξεσπάει.

Α! Περίφημα! Έκτακτα! Εσύ, η κόρη ενός βασιλιά! Μόχθησε,
μόχθησε να τις μεγαλώσεις! Είναι όλες ίδιες. Παρ' όλα αυτά
δεν ήσουν σαν τις άλλες εσύ, να στολίζεσαι διαρκώς μπρος
στον καθρέφτη, να βάζεις κραγιόν στα χείλια σου, να κάνεις
τα πάντα για να σε προσέξουν. Πόσες φορές είπα: «Θε μου,
αυτή η μικρή δεν είναι αρκετά κοκέτα! Συνεχώς με το ίδιο
φουστάνι κι αχτένιστη. Τ' αγόρια θα κοιτάζουνε μόνο την
Ισμήνη με τα μπουκλάκια και με τις κορδέλες της και τούτη
δω θα μου την αφήσουνε μέσα στα χέρια». Ε λοιπόν, βλέπεις,
ήσουνά όπως κι η αδελφή σου, και χειρότερη ακόμα,
υποκρίτρια! Ποιος είναι αυτός; Μάλλον κάποιος αλήτης, ε;
Κάποιο αγόρι που δεν μπορείς να πεις στην οικογένειά σου:
«Να, αυτόν αγαπάω, θέλω να τον παντρευτώ». Έτσι δεν
είναι; Ε; Έτσι δεν είναι; Απάντησε λοιπόν, καυχησιάρα!

ΑΝΤΙΓΟΝΗ έχει ακόμα ένα ανεπαίσθητο χαμόγελο.

Ναι, παραμάννα.

ΤΡΟΦΟΣ

Και λείει ναι! Μεγαλοδύναμε! Την είχα από τόση δα -υπο-σχέθηκα στη δύστυχη τη μητέρα της να την κάνω μια τίμια κοπέλα, κι ορίστε! Αλλά δεν πρόκειται να περάσει έτσι αυτό, μικρή μου. Είμαι η παραμάνα σου, κι εσύ μου φέρεσαι σαν να 'μαι μια γριά ηλίθια. Καλά! Όμως ο θεός σου, ο θεός σου ο Κρέων θα μάθει. Σου το υπόσχομαι.

ΑΝΤΙΓΟΝΗ *ξαφνικά κάπως απηυδισμένη.*

Ναι, παραμάνα, ο θεός μου ο Κρέων θα μάθει. Άσε με τώρα.

ΤΡΟΦΟΣ

Και θα δεις τι θα πει όταν θα μάθει πως σηκώνεσαι τη νύχτα. Και ο Αίμων; Κι ο αρραβωνιαστικός σου; Γιατί 'ναι αρραβωνιασμένη! Είναι αρραβωνιασμένη και στις τέσσερις το πρωί αφήνει το κρεβάτι της για να τρέχει με άλλον. Και σου απαντάει να την αφήσουμε ήσυχη, και πως θα 'θελε ίσως να μην πούμε τίποτα. Ξέρεις τι θα 'πρεπε να κάνω; Να σε δείρω όπως όταν ήσουν μικρή.

ΑΝΤΙΓΟΝΗ

Νταντά μου, δεν θα 'πρεπε να φωνάζεις τόσο. Δεν θα 'πρεπε να 'σαι τόσο μοχθηρή σήμερα το πρωί.

ΤΡΟΦΟΣ

Να μην φωνάζω! Δεν πρέπει και να φωνάζω εκτός των άλλων! Εγώ που είχα υποσχεθεί στη μητέρα της... Τι θα μου έλεγε αν ήταν εδώ; «Γριά ηλίθια, ναι, γριά ηλίθια, που δεν μπόρεσες να την κρατήσεις αγνή τη μικρή μου. Πάντα να βάζεις φωνές, να κάνεις τον κέρβερο, να τις κυνηγάς με τα μάλλινα για να μην κρυώσουν, ή με του πουλιού το γάλα για να δυναμώσουν -αλλά στις τέσσερις η ώρα το πρωί κοιμάσαι, γριά ηλίθια, κοιμάσαι, εσύ που δεν μπορείς να κλείσεις μάτι, και τις αφήνεις να το σκάνε, υπναλέα, κι όταν φτάνεις το

κρεβάτι είναι παγωμένο!» Να τι θα μου πει η μητέρα σου, όταν θ' ανέβω εκεί πάνω, κι εγώ θα νιώθω ντροπή, ντροπή που να πεθάνω, έστω κι αν θα 'μαι ήδη πεθαμένη, κι άλλο δεν θα μπορώ παρά να κατεβάσω το κεφάλι και ν' αποκριθώ: «Κυρία Ιοκάστη, έχετε δίκιο».

ΑΝΤΙΓΟΝΗ

Όχι, παραμάνα. Μην κλαις πια. Θα μπορέσεις να κοιτάξεις τη μαμά κατα πρόσωπο όταν θα πας να την ξαναβρείς. Κι εκείνη θα σου πει: «Καλημέρα, νταντά, ευχαριστώ για τη μικρή Αντιγόνη. Τη φρόντισες καλά». Εκείνη ξέρει γιατί βγήκα σήμερα το πρωί.

ΤΡΟΦΟΣ

Δεν έχεις ερωμένο;

ΑΝΤΙΓΟΝΗ

Όχι, νταντά μου.

ΤΡΟΦΟΣ

Με κοροϊδεύεις λοιπόν; Το βλέπεις είμαι πάρα πολύ γριά. Εσένα προτιμούσα, παρόλον τον κακό χαρακτήρα σου. Η αδελφή σου ήτανε πιο γλυκιά, όμως εγώ πίστευα ότι εσύ ήσουν εκείνη που μ' αγαπούσε. Αν μ' αγαπούσες θα μου 'χες πει την αλήθεια. Γιατί το κρεβάτι σου ήτανε παγωμένο όταν ήρθα να σε σκεπάσω;

ΑΝΤΙΓΟΝΗ

Μην κλαις πια, σε παρακαλώ, νταντά μου. (Την αγκαλιάζει.) Έλα, γέριχο καλό κόκκινο μήλο μου. Θυμάσαι όταν σ' έτριβα για να λαμποκοπάς; Γέριχο μήλο μου γεμάτο με ρυτίδες. Μην αφήνεις να τρέχουν τα δάκρυά σου μέσα σ' όλα τα μικρά αυλάκια για κουταμάρες σαν κι αυτή -για το τίποτα. Είμαι αγνή, δεν έχω άλλη αγάπη εκτός από τον Αίμονα, τον αρραβωνιαστικό μου. Μπορώ ακόμα και να σου ορκιστώ, αν θέλεις, πως δεν θα 'χω ποτέ άλλη αγάπη... Φύλαξε τα

δάκρυά σου, φύλαξε τα δάκρυά σου –ίσως να τα χρειαστείς
 πάλι, νταντά μου. Όταν κλαις έτσι ξαναγίνομαι μικρή... Και
 δεν πρέπει να 'μαι μικρή σήμερα το πρωί.

Μπαίνει η Ισμήνη.

ΙΣΜΗΝΗ

Σηκώθηκες κιόλας; Έρχομαι απ' την κάμαρά σου.

ΑΝΤΙΓΟΝΗ

Ναι, σηκώθηκα κιόλας.

ΤΡΟΦΟΣ

Και οι δυο σας λοιπόν!... Και οι δυο σας λοιπόν πάτε να
 χάσετε τα λογικά σας και να σηκώνεστε πριν από τις υπηρέ-
 τριες; Νομίζετε πως είναι καλό να 'ναι κανείς όρθιος το πρωί
 νηστικός, και πως αυτό αρμόζει σε πριγκίπισσες; Δεν είσατε
 τουλάχιστον ντυμένες. Θα δείτε που πάλι θα μου αρρωστήσετε.

ΑΝΤΙΓΟΝΗ

Άφησέ μας, παραμάνα. Δεν κάνει κρύο, σε βεβαιώνω –είναι
 ήδη καλοκαίρι. Πήγαινε να μας κάνεις έναν καφέ. (Κάθεται,
 ξαφνικά κουρασμένη.) Θα 'θελα πολύ λιγάκι καφέ, σε παρα-
 καλώ, νταντά μου. Θα μου 'κανε καλό.

ΤΡΟΦΟΣ

Περιστέρι μου! Το κεφάλι της γυρίζει απ' την πείνα κι εγώ
 στέκομαι εδώ σαν χαζή αντί να πάω να της δώσω κάτι
 ζεστό.

Βγαίνει γρήγορα.

ΙΣΜΗΝΗ

Είσαι άρρωστη;

ΑΝΤΙΓΟΝΗ

Δεν είναι τίποτα. Λίγη κούραση. (Χαμογελάει.) Είναι γιατί σηκώθηκα νωρίς.

ΙΣΜΗΝΗ

Ούτε εγώ κοιμήθηκα.

ΑΝΤΙΓΟΝΗ χαμογελάει πάλι.

Πρέπει να κοιμηθείς. Μην είσαι λιγότερο όμορφη αύριο.

ΙΣΜΗΝΗ

Μην κοροϊδεύεις.

ΑΝΤΙΓΟΝΗ

Δεν κοροϊδεύω. Μου δίνει κουράγιο σήμερα που είσαι όμορφη. Όταν ήμουνα μικρή ήμουνα τόσο δυστυχισμένη, θυμάσαι; Σε πασάλειβα με χώμα, σου 'βαζα σκουλήκια στον λαιμό. Μια φορά σ' έδεσα σ' ένα δέντρο και σου 'κοψα τα μαλλιά, τα ωραία μαλλιά σου... (Χαϊδεύει τα μαλλιά της Ισμήνης.) Πόσο εύκολο θα 'ναι να μην σκέφτεται κανείς κουταμάρες μ' όλα αυτά τα όμορφα τσουλούφια στιλπνά και καλά βολεμένα γύρω από το κεφάλι!

ΙΣΜΗΝΗ ξαφνικά.

Γιατί μιλάς γι' άλλα πράγματα;

ΑΝΤΙΓΟΝΗ σιγά, μην σταματώντας να της χαϊδεύει τα μαλλιά.

Δεν μιλάω γι' άλλα πράγματα...

ΙΣΜΗΝΗ

Ξέρεις, σκέφτηκα καλά, Αντιγόνη.

ΑΝΤΙΓΟΝΗ

Ναι.

ΙΣΜΗΝΗ

Σκέφτηκα καλά όλη τη νύχτα. Είσαι τρελή.

ΑΝΤΙΓΟΝΗ

Ναι.

ΙΣΜΗΝΗ

Δεν μπορούμε.

ΑΝΤΙΓΟΝΗ μετά από σιωπή, χαμηλόφωνα.

Γιατί;

ΙΣΜΗΝΗ

Θα μας θανάτωνε.

ΑΝΤΙΓΟΝΗ

Φυσικά. Ο καθείς κι ο ρόλος του. Εκείνος, οφείλει να μας θανατώσει, κι εμείς, οφείλουμε να πάμε να θάψουμε τον αδελφό μας. Έτσι έχουνε μοιραστεί τα πράγματα. Τι μπορούμε να κάνουμε γι' αυτό;

ΙΣΜΗΝΗ

Δεν θέλω να πεθάνω.

ΑΝΤΙΓΟΝΗ σιγά.

Ούτε κι εγώ θα ήθελα να πεθάνω.

ΙΣΜΗΝΗ

Άκου, σκέφτηκα καλά όλη τη νύχτα. Εγώ είμαι η μεγαλύτερη. Σκέφτομαι περισσότερο από σένα. Εσύ κάνεις αμέσως ό,τι σου περάσει απ' το μυαλό, κι ας πρόκειται και γι' ανοησία. Εγώ είμαι πιο νηφάλια. Σκέφτομαι.

ΑΝΤΙΓΟΝΗ

Υπάρχουν φορές που δεν πρέπει κανείς τόσο πολύ να σκέφτεται.

ΙΣΜΗΝΗ

Ναι, Αντιγόνη. Πρώτα-πρώτα είναι φοβερό, βέβαια, και τον λυπάμαι κι εγώ τον αδελφό μου, αλλά καταλαβαίνω λίγο και τον θείο μας.

ΑΝΤΙΓΟΝΗ

Εγώ δεν θέλω να καταλαβαίνω λίγο.

ΙΣΜΗΝΗ

Είναι ο βασιλιάς, πρέπει να δίνει το παράδειγμα.

ΑΝΤΙΓΟΝΗ

Εγώ δεν είμαι ο βασιλιάς. Δεν πρέπει να δίνω το παράδειγμα, εγώ... Κάνει του κεφαλιού της, η μικρή Αντιγόνη, το βρομόπαιδο, η ξεροκέφαλη, η κακιά, και μετά τη βάζουνε στη γωνιά ή σε κανένα μπουντρούμι. Και καλά να πάθει. Ας μην παράκουγε!

ΙΣΜΗΝΗ

Έλα! Έλα!... Έσμιξες τα φρύδια, το βλέμμα σου ίσια μπροστά και να που όρμησες χωρίς ν' ακούς κανέναν. Άκουσέ με. Πιο συχνά έχω δίκιο εγώ παρά εσύ.

ΑΝΤΙΓΟΝΗ

Δεν θέλω να έχω δίκιο.

ΙΣΜΗΝΗ

Προσπάθησε να καταλάβεις τουλάχιστον!

ΑΝΤΙΓΟΝΗ

Να καταλάβω... Μονάχα αυτή τη λέξη έχετε στο στόμα σας, όλοι, από τότε που ήμουνα μικρούλα. Έπρεπε να καταλάβω πως δεν έχει δικαίωμα ν' αγγίζει κανείς το νερό, τ' όμορφο νερό, τρεχούμενο και κρύο, γιατί βρέχει τις πλάκες, ούτε και το χώμα, γιατί λερώνει τα φουστάνια. Έπρεπε να καταλάβω πως δεν πρέπει κανείς να τα τρώει όλα μονομιάς, δεν πρέπει να δίνει ό,τι έχει στις τσέπες του στον ζητιάνο που συναντά, δεν πρέπει να τρέχει, να τρέχει μέσα στον άνεμο ώσπου να σωριαστεί χάμω, δεν πρέπει να πίνει όταν ζεσταίνεται, κι ότι πρέπει να κάνει μπάνιο όταν είναι πάρα πολύ νωρίς ή πάρα πολύ αργά, μα ποτέ όταν έχει όρεξη γι' αυτό! Να καταλάβω. Πάντα να καταλάβω. Εγώ δεν θέλω να καταλάβω. Θα καταλάβω όταν θα 'μαι γριά. (Τελειώνει σιγά.) Αν γίνω γριά. Όχι τώρα.

ΙΣΜΗΝΗ

Είναι πιο δυνατός από μας, Αντιγόνη. Είναι ο βασιλιάς.

Κι όλοι σκέφτονται όπως εκείνος στην πόλη. Είναι αμέτρητες χιλιάδες και χιλιάδες ολόγυρά μας, σαν τα μυρμήγκια σ' όλους τους δρόμους της Θήβας.

ΑΝΤΙΓΟΝΗ

Δεν σε ακούω.

ΙΣΜΗΝΗ

Θα μας γιουχάρουν. Θα μας αρπάξουνε με τα χίλια τους χέρια, με τα χίλια τους πρόσωπα, και με το ένα και μόνο βλέμμα τους. Θα μας φτύσουν κατάμουτρα. Και θα πρέπει να προχωρήσουμε μέσ' απ' το μίσος τους πάνω στο κάρο με τη μυρωδιά και τα γέλια τους ως το μαρτύριο. Κι εκεί θα 'ναι οι φρουροί με τα ηλίθια κεφάλια τους, κόκκινοι απ' το σφίξιμο των σκληρών τους γιακάδων, με τα χοντρά πλυμένα χέρια τους, το βοδίσιο τους βλέμμα -κι εσύ να νιώθεις πως όσο και να φωνάξεις, όσο και να πασχίσεις να τους κάνεις να καταλάβουν, εκείνοι θα πορευτούνε σαν σκλάβοι και θα κάνουνε ακριβώς ό,τι τους έχουνε πει, χωρίς να ξέρουνε αν είναι καλό ή κακό... Κι ο πόνος; Θα πρέπει να πονέσεις, να νιώσεις πως ο πόνος ανεβαίνει, πως φτάνει σε σημείο που δεν μπορείς πια να τον υποφέρεις -πως θα 'πρεπε να σταματήσει, αλλά εκείνος συνεχίζει ωστόσο κι ανεβαίνει κι άλλο σαν μια κραυγή διαπεραστική... Ω! Δεν μπορώ, δεν μπορώ...

ΑΝΤΙΓΟΝΗ

Πόσο καλά τα σκέφτηκες όλα!

ΙΣΜΗΝΗ

Όλη τη νύχτα. Εσύ όχι;

ΑΝΤΙΓΟΝΗ

Ναι, φυσικά.

ΙΣΜΗΝΗ

Εγώ, το ξέρεις, δεν είμαι πολύ θαρραλέα.

ΑΝΤΙΓΟΝΗ σιγά.

Ούτε κι εγώ. Κι αυτό τι πειράζει;

Γίνεται σιωπή, η Ισμήνη ρωτάει ξαφνικά:

ΙΣΜΗΝΗ

Δεν έχεις λοιπόν τη λαχτάρα να ζήσεις εσύ;

ΑΝΤΙΓΟΝΗ μουρμουρίζει.

Δεν έχω τη λαχτάρα να ζήσω; (Κι ακόμα πιο σιγά αν είναι δυνατό.) Ποια σηκωνότανε πρώτη το πρωί, μόνο για να νιώσει τον κρύο αέρα στο γυμνό της δέρμα; Ποια πλάγιαζε τελευταία μονάχα όταν δεν άντεχε πια από την κούραση για να ζήσει λίγο ακόμα τη νύχτα; Ποια έκλαιγε, κιόλας από πολύ μικρούλα, στη σκέψη πως υπήρχαν τόσα πολλά ζώα, τόσα πολλά φύλλα χλόης στο λιβάδι και πως δεν μπορούσε να τα πιάσει όλα μαζί;

ΙΣΜΗΝΗ με ξαφνική ορμή προς εκείνη.

Μικρή μου αδελφή...

ΑΝΤΙΓΟΝΗ εξεγείρεται και φωνάζει.

Α, όχι! Άφησέ με! Μην με χαϊδεύεις! Μην αρχίζουμε να κλαψουρίζουμε οι δυο μας τώρα. Σκέφτηκες καλά, έτσι δεν είπες; Νομίζεις πως ολόκληρη η πόλη ουρλιάζοντας εναντίον σου, νομίζεις πως η οδύνη κι ο πόνος του θανάτου είναι αρκετά;

ΙΣΜΗΝΗ σκύβει το κεφάλι.

Ναι.

ΑΝΤΙΓΟΝΗ

Χρησιμοποίησε αυτά τα προσχήματα.

ΙΣΜΗΝΗ επιθετικά.

Αντιγόνη! Σε ικετεύω! Είναι καλό οι άντρες να πιστεύουνε στις ιδέες και να πεθαίνουν γι' αυτές. Εσύ είσαι κορίτσι.

ΑΝΤΙΓΟΝΗ με σφιγμένα δόντια.

Κορίτσι, ναι. Αρκετά έχω κλάψει που είμαι κορίτσι!

ΙΣΜΗΝΗ

Η ευτυχία σου είναι εδώ μπροστά σου και το μόνο που μένει είναι να την αδράξεις. Είσαι αρραβωνιασμένη, είσαι νέα, είσαι ωραία...

ΑΝΤΙΓΟΝΗ πνιγμένα.

Όχι, δεν είμαι ωραία...

ΙΣΜΗΝΗ

Όχι ωραία όπως εμείς, μα αλλιώς. Το ξέρεις καλά ότι εσένα γυρνάνε να χαζέψουν οι μικροί αλήτες στον δρόμο -ότι εσένα τα μικρά κορίτσια κοιτάζουνε να περνάς, άφωνα ξαφνικά χωρίς να μπορούν να σ' αφήσουνε από τα μάτια τους ώσπου να στρίψεις τη γωνία.

ΑΝΤΙΓΟΝΗ μ' ένα μικρό ανεπαίσθητο χαμόγελο.

Αλήτες, μικρά κορίτσια...

ΙΣΜΗΝΗ μετά από κάποιο χρόνο.

Κι ο Αίμων, Αντιγόνη;

ΑΝΤΙΓΟΝΗ κλειστή.

Θα μιλήσω όπου να 'ναι στον Αίμονα: ο Αίμων θα 'ναι σε λίγο μια υπόθεση τακτοποιημένη.

ΙΣΜΗΝΗ

Είσαι τρελή.

ΑΝΤΙΓΟΝΗ χαμογελάει.

Πάντα μου έλεγες πως είμαι τρελή, για όλα, ανέκαθεν. Πήγαινε να ξαναπλαγιάσεις, Ισμήνη... Ξημέρωσε τώρα, βλέπεις, και, ούτως ή άλλως, δεν θα μπορούσα να κάνω τίποτα. Ο νεκρός αδελφός μου είναι τώρα κυκλωμένος από μια φρουρά ακριβώς όπως αν είχε κατορθώσει να γίνει βασιλιάς. Πήγαινε να ξαναπλαγιάσεις. Είσαι κατακίτρινη από την κούραση.

ΙΣΜΗΝΗ

Κι εσύ;

ΑΝΤΙΓΟΝΗ

Δεν έχω όρεξη να κοιμηθώ... Αλλά σου υπόσχομαι πως δεν θα κουνήσω από εδώ προτού να ξυπνήσεις. Η παραμάνα θα μου φέρει να φάω. Πήγαινε να κοιμηθείς πάλι. Ο ήλιος μόλις που έχει σηκωθεί. Τα μάτια σου κλείνουν από τη νύστα. Πήγαινε...

ΙΣΜΗΝΗ

Θα σε πείσω, δεν είναι έτσι; Θα σε πείσω; Θα μ' αφήσεις να σου μιλήσω πάλι;

ΑΝΤΙΓΟΝΗ *κάπως απηυδισμένη.*

Θα σ' αφήσω να μου μιλήσεις, ναι. Θα σας αφήσω όλους να μου μιλήσετε. Πήγαινε να κοιμηθείς τώρα, σε παρακαλώ. Μην είσαι λιγότερο όμορφη αύριο... (Την κοιτάζει να βγαίνει μ' ένα μικρό θλιμμένο χαμόγελο, μετά πέφτει απηυδισμένη, σε μια καρέκλα.) Άμοιρη Ισμήνη!...

ΤΡΟΦΟΣ *μπαίνει.*

Να, ένας ωραίος καφές για σένα, και φρυγανιές με βούτυρο, περισσότερι μου. Φάε.

ΑΝΤΙΓΟΝΗ

Δεν πεινάω πολύ, παραμάνα.

ΤΡΟΦΟΣ

Τις έψησα εγώ η ίδια και τις βουτύρωσα όπως σου αρέσουν.

ΑΝΤΙΓΟΝΗ

Είσαι καλή, νταντά μου. Μόνο θα πιω λιγάκι.

ΤΡΟΦΟΣ

Πού πονάς;

ΑΝΤΙΓΟΝΗ

Πουθενά, νταντά μου. Έλα όμως και κράτα με πολύ ζεστά

όπως όταν ήμουνα άρρωστη... Η νταντά πιο δυνατή, απ' τον πυρετό, η νταντά πιο δυνατή απ' τον εφιάλτη, πιο δυνατή απ' τη σκιά της ντουλάπας που σαρκώνει και μεταμορφώνεται ώρα την ώρα πάνω στον τοίχο, πιο δυνατή απ' τα μυριάδες έντομα της σιωπής που ροκνίζουν χίτι, χίτου μέσα στη νύχτα, πιο δυνατή κι από τη νύχτα την ίδια με το ουρλιαχτό τρελής που δεν το ακούμε -η νταντά πιο δυνατή κι απ' τον θάνατο. Δώσε μου το χέρι σου όπως όταν έμενες πλάι στο κρεβάτι μου.

ΤΡΟΦΟΣ

Τι έχεις, περιστεράκι μου;

ΑΝΤΙΓΟΝΗ

Τίποτα νταντά μου. Μόνο που είμαι κρόμα, κάπως πολύ μικρή, για όλα αυτά. Όμως αυτό μονάχα εσύ πρέπει να το ξέρεις.

ΤΡΟΦΟΣ

Πόρα πολύ μικρή για τα πράγματα, πουλάκι μου;

ΑΝΤΙΓΟΝΗ

Για τίποτα νταντά μου. Κι έπειτα, εσύ είσαι εδώ. Κρατάω το καλό ροζαρισμένο σου χέρι που σώζει απ' όλα, πάντα, το ξέρο κλάι. Μπορεί να με σώσει πάλι. Είσαι τόσο δυνατή, περιμένα.

ΤΡΟΦΟΣ

Τι θέλεις να χίνω για σένα, πουλάκι μου;

ΑΝΤΙΓΟΝΗ

Τίποτα νταντά μου. Μόνο το χέρι σου έτσι πάνω στο μάγουλό μου. (Μένει μια στιγμή με τα μάτια κλειστά.) Ναι, δεν φοβόμην πια. Ούτε τον κακό θάνατο, ούτε τον κακό τον έμπορο που ρίχνει ήμμο στα παιδικά μου μάτια όταν νυστάζω, ούτε τον μπαμπούλα που παρνίει και παίρνει τα παιδιά... (Κι άλλη σιωπή, συνεχίζει με άλλο τόνο.) Νταντά μου, ξέρεις, η Γλύκα, η σκιά μου...

ΤΡΟΦΟΣ

Ναι.

ΑΝΤΙΓΟΝΗ

Θα μου υποσχεθείς πως δεν θα τη μαλώνεις ποτέ πια.

ΤΡΟΦΟΣ

Ένα ζώο που βρομίζει τα πάντα με τα πόδια του! Δεν θα 'πρέπει να μπαίνει μέσα στα σπίτια!

ΑΝΤΙΓΟΝΗ

Ακόμα κι αν τα βρομίζει όλα. Υποσχέσου, παραμάνι.

ΤΡΟΦΟΣ

Δηλαδή, θα πρέπει να την αφήσω να τα χιλιάσει όλα χωρίς να πω τίποτα;

ΑΝΤΙΓΟΝΗ

Ναι, ναι ναι.

ΤΡΟΦΟΣ

Α! Αυτό θα παρήρτα!

ΑΝΤΙΓΟΝΗ

Σε παρακαλώ, ναι ναι. Την αγκαλιάς πολύ, τη Γλύκα, με το κιάλι χοντρό της κεφάλι. Κι έπειτα, στο βάθος, σου αρέσει πολύ να τρίβεις. Θα 'σουν δυστυχισμένη αν όλα έμεναν καθαρά πάντα. Λοιπόν σου το ζητώ: μην τη μαλώνεις.

ΤΡΟΦΟΣ

Κι αν βρέχει τα χιλιά;

ΑΝΤΙΓΟΝΗ

Υποσχέσου πως δεν θα τη μαλώνεις ακόμα και τότε. Σε παρακαλώ, πες το, σε παρακαλώ, ναι ναι...

ΤΡΟΦΟΣ

Με κχιταφέρνεις με τις γαλιφιές... Καλά. Καλά. Θα σφουγγαρίζω χωρίς να λέω τίποτα. Με κάνεις ό,τι θέλεις.

ΑΝΤΙΓΟΝΗ

Κι επίσης υποσχέσου μου πως θα της μιλάς, πως θα της μιλάς συχνά.

ΤΡΟΦΟΣ *σηκώνει τους ώμους.*

Πού ακούστηκε αυτό; Να μιλάμε στα ζώα!

ΑΝΤΙΓΟΝΗ

Μα ακριβώς, όχι όπως σ' ένα ζώο. Αλλά όπως σ' ένα αληθινό πρόσωπο, όπως ακούς εμένα να το κάνω...

ΤΡΟΦΟΣ

Α, όχι αυτό! Στην ηλικία μου, να κάνω κουταμάρες! Μα γιατί θέλεις όλο το σπίτι να μιλάει σαν εσένα σ' αυτό το ζώο;

ΑΝΤΙΓΟΝΗ *σιγά.*

Αν εγώ, για τον ένα ή τον άλλο λόγο, δεν θα μπορούσα να της μιλάω πια...

ΤΡΟΦΟΣ *που δεν καταλαβαίνει.*

Να μην της μιλάς πια, να μην της μιλάς πια; Γιατί;

ΑΝΤΙΓΟΝΗ *γυρνάει λίγο το κεφάλι και μετά προσθέτει, με σκληρή φωνή.*

Κι επίσης, αν ήταν πάρα πολύ θλιμμένη, αν είχε πάρα πολύ το ύφος ότι περιμένει κάτι παρ' όλα αυτά -με τη μύτη κάτω απ' την πόρτα όπως όταν εγώ έχω βγει- θα 'ταν καλύτερα ίσως να τη σκοτώσετε, νταντά, χωρίς να πονέσει.

ΤΡΟΦΟΣ

Να τη σκοτώσουμε, χρυσό μου; Να σκοτώσουμε τη σκυλίτσα σου; Μα έχεις τρελαθεί σήμερα;

ΑΝΤΙΓΟΝΗ

Όχι, νταντά. *(Εμφανίζεται ο Αίμων).* Να ο Αίμων. Άφησέ μας, παραμάνα. Και μην ξεχνάς ότι μου ορκίστηκες.

Η τροφός βγαίνει.

Συγγνώμη, Αίμων, και για τον τσακωμό μας χτες βράδυ και για όλα. Εγώ έφταιγα. Σε παρακαλώ να με συγχωρέσεις.

ΑΙΜΩΝ

Ξέρεις καλά ότι σε είχα συγχωρέσει μόλις χτύπησες πίσω σου την πόρτα. Το άρωμά σου ήταν ακόμα εκεί, κι εγώ σε είχα ήδη συγχωρέσει. *(Την παίρνει στην αγκαλιά του, χαμογελάει, την κοιτάζει.)* Από ποιον το 'χες κλέψει αυτό το άρωμα;

ΑΝΤΙΓΟΝΗ

Από την Ισμήνη.

ΑΙΜΩΝ

Και το κραγιόν, την πούδρα, το ωραίο φουστάνι;

ΑΝΤΙΓΟΝΗ

Επίσης.

ΑΙΜΩΝ

Για χάρη ποιανού έγινες τόσο όμορφη;

ΑΝΤΙΓΟΝΗ

Θα σου το πω. *(Σφίγγεται πάνω του λίγο πιο δυνατά.)* Ω! Γλυκέ μου, τι ανόητη που ήμουν! Ένα ολόκληρο βράδυ σπαταλημένο. Ένα ωραίο βράδυ.

ΑΙΜΩΝ

Θα 'χουμε κι άλλα βράδια, Αντιγόνη.

ΑΝΤΙΓΟΝΗ

Ίσως όχι.

ΑΙΜΩΝ

Κι άλλους τσακωμούς ακόμα. Είναι γεμάτη τσακωμούς μια ευτυχία.

ΑΝΤΙΓΟΝΗ

Μια ευτυχία, ναι... Άκου, Αίμων.

ΑΙΜΩΝ

Ναι.

ΑΝΤΙΓΟΝΗ

Μην γελάς σήμερα. Να είσαι σοβαρός.

ΑΙΜΩΝ

Είμαι σοβαρός.

ΑΝΤΙΓΟΝΗ

Και σφίξε με. Πιο δυνατά, όσο δεν μ' έσφιξες ποτέ. Όλη σου η δύναμη ν' αποτυπωθεί μέσα μου.

ΑΙΜΩΝ

Έτσι. Με όλη μου τη δύναμη.

ΑΝΤΙΓΟΝΗ μ' έναν στεναγμό.

Είναι καλά. (Μένουν μια στιγμή χωρίς να πούνε τίποτα, μετά εκείνη αρχίζει αργά.) Άκου, Αίμων.

ΑΙΜΩΝ

Ναι.

ΑΝΤΙΓΟΝΗ

Ήθελα να σου πω σήμερα... Το μικρό αγόρι που θα κάναμε οι δυο μας...

ΑΙΜΩΝ

Ναι.

ΑΝΤΙΓΟΝΗ

Ξέρεις πως θα το είχα υπερασπίσει απέναντι στο κάθε τι.

ΑΙΜΩΝ

Ναι, Αντιγόνη.

ΑΝΤΙΓΟΝΗ

Ω! Θα το είχα σφίξει τόσο δυνατά που δεν θα 'χε ποτέ φοβηθεί, σου τ' ορκίζομαι. Ούτε το βράδυ που έρχεται, ούτε την αγωνία του ακίνητου καταμεσήμερου, ούτε τις σχιές... Το μικρό μας αγόρι, Αίμων! Θα είχε μια μαμά τοσοδούλα κι απεριποίητη -αλλά πιο σίγουρη απ' όλες τις αληθινές

μητέρες του κόσμου με τα αληθινά τους στήθη και τις μεγάλες τους ποδιές.

ΑΙΜΩΝ

Ναι, αγάπη μου.

ΑΝΤΙΓΟΝΗ

Και πιστεύεις ακόμα -έτσι δεν είναι;- πως κι εσύ θα είχες μια αληθινή γυναίκα;

ΑΙΜΩΝ την κρατάει.

Έχω μια αληθινή γυναίκα.

ΑΝΤΙΓΟΝΗ φωνάζει ξαφνικά, μαζεμένη πάνω του.

Ω! Μ' αγαπούσες, Αίμων, μ' αγαπούσες -είσαι απόλυτα σίγουρος;- εκείνο το βράδυ;

ΑΙΜΩΝ την κουνάει μαλακά.

Ποιο βράδυ;

ΑΝΤΙΓΟΝΗ

Είσαι απόλυτα σίγουρος πως σ' εκείνον τον χορό που ήρθες να με ζητήσεις στη γωνιά μου δεν διάλεξες λάθος κορίτσι; Είσαι σίγουρος πως δεν έχεις ποτέ μετανιώσει έκτοτε, ποτέ σκεφθεί, ίσως πολύ βαθιά μέσα σου, έστω για μια φορά, πως θα 'πρεπε μάλλον να 'χες ζητήσει την Ισμήνη;

ΑΙΜΩΝ

Ανόητη!

ΑΝΤΙΓΟΝΗ

Μ' αγαπάς, δεν είν' έτσι; Μ' αγαπάς σαν γυναίκα; Τα μπράτσα σου που με σφίγγουν δεν λένε ψέματα; Τα μεγάλα σου χέρια πάνω στη ράχη μου δεν λένε ψέματα, ούτε η μυρωδιά σου, ούτε αυτή η καλή ζεστασιά, ούτε αυτή η μεγάλη εμπιστοσύνη που με πλημμυρίζει όταν έχω το κεφάλι μου στο βαθούλωμα του λαιμού σου;

ΑΙΜΩΝ

Ναι, Αντιγόνη, σ' αγαπώ σαν γυναίκα.

ΑΝΤΙΓΟΝΗ

Είμαι μαύρη και ισχνή. Η Ισμήνη είναι ρόδινη και χρυσή σαν καρπός.

ΑΙΜΩΝ *μουρμουρίζει.*

Αντιγόνη...

ΑΝΤΙΓΟΝΗ

Ω! Είμαι κατακόκκινη από ντροπή. Αλλά πρέπει να ξέρω σήμερα το πρωί. Πες την αλήθεια, σε παρακαλώ. Όταν σκέφτεσαι πως θα 'μαι δική σου, νιώθεις άραγε στο κέντρο του εαυτού σου σαν ν' ανοίγει μια μεγάλη τρύπα, σαν να πεθαίνει κάτι;

ΑΙΜΩΝ

Ναι, Αντιγόνη.

ΑΝΤΙΓΟΝΗ *μ' έναν στεναγμό, μετά από λίγο.*

Κι εγώ νιώθω έτσι. Κι ήθελα να σου πω ότι θα ήμουνά πολύ περήφανη να 'μαι γυναίκα σου, η αληθινή γυναίκα σου, που θ' ακουμπούσες πάνω της το χέρι σου το βράδυ καθισμένος, χωρίς να σκέφτεσαι, σαν πάνω σε κάτι ολόδικό σου. (Απομακρύνεται από κείνον και παίρνει έναν άλλο τόνο.) Κοίτα. Τώρα, θα σου πω ακόμα δυο πράγματα. Κι όταν θα τα 'χω πει θα πρέπει να βγεις χωρίς να ρωτήσεις. Ακόμα κι αν σου φανούν εξωφρενικά, ακόμα κι αν σε κάνουνε να πονέσεις. Να μου τ' ορκιστείς.

ΑΙΜΩΝ

Τι άλλο θα μου πεις ακόμα;

ΑΝΤΙΓΟΝΗ

Να μου ορκιστείς πρώτα πως θα βγεις χωρίς να μου πεις τίποτα. Χωρίς καν να με κοιτάξεις. Αν μ' αγαπάς, να μου

τ' ορκιστείς. (Τον κοιτάζει με το αξιολύπητο ανάστατο πρόσωπό της.) Βλέπεις πώς σου το ζητάω να μου τ' ορκιστείς, σε παρακαλώ, Αίμων... Είναι η τελευταία τρέλα μου που έχεις ν' αντέξεις.

ΑΙΜΩΝ μετά από λίγο.
Σου τ' ορκίζομαι.

ΑΝΤΙΓΟΝΗ

Ευχαριστώ. Λοιπόν, κοίτα. Χτες πρώτα-πρώτα. Με ρωτούσες πριν λίγο γιατί είχα έρθει με το φόρεμα της Ισμήνης, αυτό το άρωμα κι αυτό το κραγιόν. Ήμουν ανόητη. Δεν ήμουνα πολύ σίγουρη πως με ποθείς αληθινά και τα 'χα κάνει όλα αυτά για να γίνω λίγο περισσότερο σαν τ' άλλα κορίτσια, για να σου γεννήσω την επιθυμία για μένα.

ΑΙΜΩΝ

Γι' αυτό λοιπόν;

ΑΝΤΙΓΟΝΗ

Ναι. Κι εσύ γέλασες και μαλώσαμε και νίκησε ο κακός χαρακτήρας μου, κι έφυγα. (Προσθέτει πιο χαμηλόφωνα.) Αλλά εγώ είχα έρθει στην κάμαρά σου για να με πάρεις χτες βράδυ, για να γίνω γυναίκα σου από πριν. (Εκείνος οπισθοχωρεί, πάει να μιλήσει, εκείνη φωνάζει.) Μου τ' ορκίστηκες να μην με ρωτήσεις γιατί. Μου τ' ορκίστηκες, Αίμων!... (Μιλάει πιο χαμηλόφωνα, ταπεινά.) Σε ικετεύω... (Και προσθέτει, στρέφοντας αλλού, σκληρή.) Άλλωστε, θα σ' το πω. Ήθελα να γίνω γυναίκα σου παρ' όλα αυτά γιατί σ' αγαπάω έτσι εγώ, πολύ δυνατά, και γιατί -θα σε κάνω να πονέσεις, γλυκέ μου, συγγνώμη!- γιατί ποτέ, ποτέ, δεν θα μπορέσω να σε παντρευτώ. (Εκείνος παραμένει βουβός από έκπληξη, εκείνη τρέχει στο παράθυρο, φωνάζει.) Αίμων, μου τ' ορκίστηκες! Βγες έξω. Βγες έξω αμέσως χωρίς να πεις τίποτα. Αν μιλήσεις, αν κάνεις έστω ένα βήμα προς τη μεριά μου, θα πέσω

από το παράθυρο. Σου τ' ορκίζομαι, Αίμων. Σου τ' ορκίζομαι στο κεφάλι του μικρού αγοριού που αποκτήσαμε κι οι δυο στ' όνειρό μας, του μόνου μικρού αγοριού που θ' αποκτήσω ποτέ. Φύγε τώρα, φύγε γρήγορα. Θα μάθεις αύριο. Θα μάθεις σε λίγο. (Τελειώνει με τόση απόγνωση που ο Αίμων υπακούει και απομακρύνεται.) Σε παρακαλώ, φύγε, Αίμων. Είναι το μόνο που μπορείς να κάνεις ακόμα για μένα, αν μ' αγαπάς. (Εκείνος βγαίνει. Εκείνη μένει χωρίς να κινείται, με τη ράχη προς την αίθουσα, μετά κλείνει ξανά το παράθυρο, έρχεται να καθίσει σε μια μικρή καρέκλα στο κέντρο της σκηνής, και λέει αργά, σαν να 'χει παράξενα γαληνέψει.) Ιδού. Τετέλεσται για τον Αίμονα η Αντιγόνη.

ΙΣΜΗΝΗ έχει μπει, φωνάζοντας.

Αντιγόνη!... Α, είσαι εδώ!

ΑΝΤΙΓΟΝΗ χωρίς να κινηθεί.

Ναι, είμαι εδώ.

ΙΣΜΗΝΗ

Δεν μπορώ να κοιμηθώ. Φοβόμουνα μήπως βγεις, και μήπως δοκιμάσεις να τον θάψεις κι ας είναι μέρα. Αντιγόνη, μικρή μου αδελφή, είμαστε όλοι εδώ γύρω σου, ο Αίμων, η νταντά κι εγώ, κι η Γλύκα, η σκυλίτσα σου... Σ' αγαπάμε κι είμαστε ζωντανοί, εμείς, εμείς σ' έχουμε ανάγκη. Ο Πολυνείκης είναι νεκρός και δεν σ' αγαπούσε. Ήτανε πάντα ένας ξένος για μας, ένας κακός αδελφός. Ξέχνα τον, Αντιγόνη, όπως κι εκείνος μας είχε ξεχάσει. Άφησε τη σκληρή σκιά του να πλανιέται αιώνια χωρίς ταφή, αφού αυτός είναι ο νόμος του Κρέοντα. Μην δοκιμάζεις κάτι που είναι πάνω από τις δυνάμεις σου. Όλα τα περιφρονείς πάντα, αλλά είσαι πολύ μικρή, Αντιγόνη. Μείνε μαζί μας, μην πας εκεί τη νύχτα, σ' εκλιπαρώ.

ΑΝΤΙΓΟΝΗ έχει σηκωθεί, μ' ένα παράξενο μικρό χαμόγελο στα χείλη της, πηγαίνει προς την πόρτα και το κατώφλι, αργά, λέει:
Είναι πάρα πολύ αργά. Σήμερα το πρωί όταν με συνάντησες από κει ερχόμουνα.

Βγαίνει, η Ισμήνη την ακολουθεί με μια κραυγή:

ΙΣΜΗΝΗ

Αντιγόνη!

Μόλις βγαίνει η Ισμήνη, μπαίνει ο Κρέων από μια άλλη πόρτα με τον υπηρέτη του.

ΚΡΕΩΝ

Ένας φρουρός είπες; Ένας απ' αυτούς που φρουρούνε το πτώμα; Φέρ' τον εδώ.

Ο Φρουρός μπαίνει. Είναι ένας αγροίκος. Προς το παρόν είναι πράσινος από φόβο.

ΦΡΟΥΡΟΣ παρουσιάζεται σε στάση προσοχής.

Φρουρός Ιωνάς, του Β' Λόχου.

ΚΡΕΩΝ

Και τι θέλεις;

ΦΡΟΥΡΟΣ

Κοιτάξτε, αρχηγέ. Ρίξαμε κλήρο για να μάθουμε ποιος θα 'ρχόταν. Κι ο κλήρος έπεσε σε μένα. Λοιπόν, να με, αρχηγέ. Ήρθα γιατί σκεφτήκαμε πως θα 'ταν καλύτερα να 'ναι ένας μόνο αυτός που θα εξηγήσει, κι έπειτα γιατί δεν μπορούσαμε να παρατήσουμε το πόστο και οι τρεις μας. Είμαστε τρεις φρουροί επιφυλακή, αρχηγέ, γύρω απ' το πτώμα.

ΚΡΕΩΝ

Τι έχεις να μου πεις;

ΦΡΟΥΡΟΣ

Είμαστε τρεις, αρχηγέ. Δεν είμαι ολομόναχος. Οι άλλοι είναι ο Ντουράντ και ο Μπουντούς, ο βαθμοφόρος.

ΚΡΕΩΝ

Γιατί δεν ήρθε ο βαθμοφόρος;

ΦΡΟΥΡΟΣ

Έτσι δεν είναι, αρχηγέ; Το 'πα απ' την πρώτη στιγμή εγώ. Ο βαθμοφόρος πρέπει να έρθει. Όταν δεν υπάρχει επιτήρηση, ο βαθμοφόρος είναι υπεύθυνος. Όμως οι άλλοι είπανε όχι και θέλανε να ρίξουνε κλήρο. Να πάω να βρω τον βαθμοφόρο, αρχηγέ;

ΚΡΕΩΝ

Όχι. Μίλα εσύ, μια κι είσαι εδώ.

ΦΡΟΥΡΟΣ

Έχω δεκαεπτά χρόνια υπηρεσία. Κατατάχτηκα εθελοντής, μετάλλιο, δύο εύφημες μνείες. Έχω δείξει καλή διαγωγή, αρχηγέ. Εγώ είμαι «υπηρεσία». Ξέρω μόνο αυτό για το οποίο είμαι εντεταλμένος. Οι ανώτεροι λένε πάντα: «Με τον Ιωνά είμαστε ήσυχoi».

ΚΡΕΩΝ

Καλά. Μίλα. Τι φοβάσαι;

ΦΡΟΥΡΟΣ

Κανονικά θα 'πρεπε να 'ναι ο βαθμοφόρος. Εγώ προτάθηκα για βαθμοφόρος, αλλά δεν πήρα ακόμα προαγωγή. Έπρεπε να την έχω πάρει τον Ιούνιο.

ΚΡΕΩΝ

Θα μιλήσεις τελικά; Αν έχει συμβεί κάτι, είσαστε και οι τρεις υπεύθυνοι. Μην ψάχνεις ποιος θα 'πρεπε να 'ναι εδώ.

ΦΡΟΥΡΟΣ

Ε να, κοιτάζτε, αρχηγέ: το πτώμα... Ξενυχτήσαμε ωστόσο!

Είχαμε τη βάρδια των δύο, την πιο σκληρή. Το ξέρετε πως τότε είναι, αρχηγέ, η ώρα που η νύχτα πάει να τελειώσει. Αυτό το μολύβι ανάμεσα στα μάτια, ο αυχέννας που τσιτώνει, κι έπειτα όλες αυτές οι σκιές που κουνιούνται και η ομίχλη τα χαράματα που σηκώνεται... Α! Διαλέξανε καλά την ώρα!... Ήμασταν εκεί, μιλούσαμε, χτυπούσαμε τα πόδια μας χάμω για να ζεσταθούν... Δεν κοιμόμασταν, αρχηγέ, αυτό μπορούμε να σας το ορκιστούμε και οι τρεις πως δεν κοιμόμασταν! Άλλωστε με το κρύο που έκανε... Ξαφνικά εγώ κοιτάζω το πτώμα... Ήμασταν δυο βήματα πιο κει, όμως εγώ το κοιτούσα πού και πού παρ' όλα αυτά... Έτσι είμαι εγώ, αρχηγέ, είμαι λεπτολόγος. Γι' αυτό ακριβώς κι οι ανώτεροί μου λένε: «Με τον Ιωνά...» (Μια χειρονομία του Κρέοντα τον σταματά, φωνάζει ξαφνικά). Εγώ το είδα πρώτος, αρχηγέ! Οι άλλοι θα σας το πούνε, εγώ πρώτος χτύπησα συναγερμό.

ΚΡΕΩΝ

Συναγερμό; Γιατί;

ΦΡΟΥΡΟΣ

Το πτώμα, αρχηγέ. Κάποιος το 'χε σκεπάσει. Α! Όχι τίποτα σπουδαίο. Δεν είχανε και πολύ καιρό μ' εμάς πιο κει. Μόνο λίγο χρώμα... Αλλ' ωστόσο αρκετό για να το κρύψει από τα όρνια.

ΚΡΕΩΝ *πηγαίνει προς εκείνον.*

Είσαι σίγουρος πως δεν ήταν κάποιο ζώο που το 'χανε με τα νύχια του;

ΦΡΟΥΡΟΣ

Όχι, αρχηγέ. Στην αρχή το ελπίσαμε κι εμείς. Αλλά το χρώμα ήταν ριγμένο πάνω του. Όπως ορίζει το τελετουργικό.

ΚΡΕΩΝ

Ποιος τόλμησε; Ποιος στάθηκε τόσο τρελός να περιφρονήσει το νόμο μου; Επεσήμανες ίχνη;

ΦΡΟΥΡΟΣ

Τίποτα, αρχηγέ. Τίποτα εκτός από ένα πάτημα πιο λαφρύ κι από πέραςμα πουλιού. Μετά, ψάχνοντας καλύτερα, ο φρουρός Ντουράντ βρήκε πιο μακριά ένα φτυάρι, ένα μικρό παιδικό φτυάρι παμπάλαιο, κατασκουριασμένο. Σκεφτήκαμε πως δεν μπορεί να ήταν ένα παιδί που το 'χε κάνει. Ο βαθμοφόρος το φύλαξε ωστόσο για την ανάκριση.

ΚΡΕΩΝ βλέποντας με τη σκέψη για λίγο.

Ένα παιδί... Η συντριμμένη αντίσταση που θέλει να ξεσπάσει και ήδη ναρκοθετεί τα πάντα. Οι φίλοι του Πολυνείκη με το χρυσάφι τους μπλοκαρισμένο στη Θήβα, οι αρχηγοί της πλέμπας που βρομάνε σκόρδο, ξαφνικά σύμμαχοι με τους πρίγκιπες, κι οι ιερείς που πασχίζουν να ψαρέψουν ένα μικρό κάτιτι μέσα σ' όλα αυτά... Ένα παιδί! Θα πρέπει να σκέφτηκαν πως αυτό είναι πιο συγκινητικό. Σαν να το βλέπω μπροστά μου το παιδί τους, με τη φάτσα του πληρωμένου δολοφόνου και το μικρό φτυάρι προσεκτικά τυλιγμένο σε χαρτί κάτω απ' το πανωφόρι του. Εκτός κι αν έκαναν πλύση εγκεφάλου σε κάποιο αληθινό παιδί... Μια ανεκτίμητη αθωότητα για το κόμμα τους. Ένα αληθινό μικρό χλομό αγόρι που θα φτύσει μπροστά στα τουφέκια μου. Ένα πολύτιμο αίμα ολόφρεσκο πάνω στα χέρια μου, διπλό κελεπούρι. *(Πηγαίνει προς τον άντρα.)* Αλλά έχουνε συνενόχους, μπορεί και μέσα στη φρουρά μου. Άκουσε καλά εσύ...

ΦΡΟΥΡΟΣ

Αρχηγέ, έχουμε κάνει ό,τι έπρεπε να κάνουμε! Ο Ντουράντ κάθισε για ένα μισάωρο γιατί τον πονούσαν τα πόδια του, αλλά εγώ, αρχηγέ, έμεινα όλη την ώρα όρθιος. Ο βαθμοφόρος θα σας το πει.

ΚΡΕΩΝ

Σε ποιον έχετε μιλήσει γι' αυτή την υπόθεση;

ΦΡΟΥΡΟΣ

Σε κανέναν, αρχηγέ. Αμέσως ρίξαμε κλήρο, κι εγώ ήρθα.

ΚΡΕΩΝ

Άκουσε καλά. Θα μείνετε φρουροί άλλο τόσο. Διώξτε τους αντικαταστάτες. Αυτή είναι η διαταγή. Θέλω μόνο εσάς δίπλα στο πτώμα. Και τσιμουδιά. Είσαστε ένοχοι για αμέλεια, θα τιμωρηθείτε ούτως ή άλλως, όμως αν μιλήσεις, αν απλωθεί ο θόρυβος σ' όλη την πόλη ότι σκέπασαν το πτώμα του Πολυνεΐκη, θα πεθάνετε και οι τρεις.

ΦΡΟΥΡΟΣ φωνάζει.

Δεν μιλήσαμε, αρχηγέ, σας τ' ορκίζομαι! Όμως εγώ ήμουν εδώ κι ίσως οι άλλοι έχουν ήδη μιλήσει στους αντικαταστάτες... (Χοντρές σταγόνες ιδρώτα, τραυλίζει.) Αρχηγέ, έχω δύο παιδιά. Το ένα είναι πολύ μικρό. Θα μαρτυρήσετε για μένα πως ήμουν εδώ, αρχηγέ, μπροστά στους στρατοδίκες. Ήμουν εδώ εγώ, μαζί σας! Έχω μάρτυρα! Αν μίλησαν κάποιοι, αυτοί θα 'ναι οι άλλοι, δεν θα 'μαι εγώ! Έχω μάρτυρα εγώ!

ΚΡΕΩΝ

Πήγαινε γρήγορα. Αν δεν ξέρει κανείς, θα ζήσεις. (Ο Φρουρός βγαίνει τρέχοντας. Ο Κρέων μένει μια στιγμή βουβός. Ξαφνικά, μουρμουρίζει.) Ένα παιδί... (κρατάει τον μικρό υπηρέτη από τον ώμο). Έλα, μικρέ. Πρέπει να πάμε να τα πούμε όλα αυτά τώρα... Και μετά η όμορφη δουλειά θ' αρχίσει. Θα πέθαινες εσύ για μένα; Πιστεύεις ότι θα πήγαινες με το μικρό σου φτυάρι; (Ο μικρός τον κοιτάζει. Βγαίνει μαζί του, χαϊδεύοντάς του το κεφάλι.) Ναι, φυσικά, θα πήγαινες αμέσως κι εσύ... (Τον ακούμε να αναστενάζει πάλι καθώς βγαίνει.) Ένα παιδί...

Βγαίνει. Μπαίνει ο Χορός.

ΧΟΡΟΣ

Αυτά λοιπόν. Τώρα το ελατήριο τεντώθηκε. Δεν έχει παρά να ξετυλιχτεί ολομόναχο. Αυτό είναι το βολικό στην τραγωδία, δίνει κανείς το μικρό χτύπημα με τον αντίχειρα για να ξεκινήσει, ένα τίποτα, ένα βλέμμα για ένα δευτερόλεπτο σε κάποιον κορίτσι που περνά και σηκώνει το χέρι μέσα στον δρόμο, μια επιθυμία για τιμή ένα ωραίο πρωινό, καθώς ξυπνάς, σαν για κάτι που τρώγεται, μια περιττή ερώτηση που κάνεις στον εαυτό σου ένα βράδυ... Αυτό είν' όλο. Μετά, δεν έχεις παρά να τ' αφήσεις να συμβεί από μόνο του. Είσαι ήσυχος. Θα κυλήσει εντελώς από μόνο του. Είναι λεπτοδουλεμένο, καλολαδωμένο ανέκαθεν. Ο θάνατος, η προδοσία, η απόγνωση είναι εδώ, πανέτοιμα, κι οι κρότοι, κι οι θύελλες, κι οι σιωπές, όλες οι σιωπές: η σιωπή όταν το χέρι του δήμιου σηκώνεται στο τέλος, η σιωπή στην αρχή όταν οι δύο εραστές είναι γυμνοί ο ένας απέναντι στον άλλο για πρώτη φορά, χωρίς να τολμούν να κινηθούν αμέσως, μέσα στη σκοτεινή κάμαρα, η σιωπή όταν οι κραυγές του πλήθους ξεσπούν γύρω από τον νικητή -σαν ένα φιλμ που ο ήχος του έχει σβήσει, όλα αυτά τα στόματα ανοιχτά απ' όπου δεν βγαίνει τίποτα, όλη αυτή η οχλοβοή που δεν είναι παρά εικόνα, κι ο νικητής, ήδη νικημένος, μόνος στη μέση της σιωπής του...

Είναι καθάρη, η τραγωδία. Είναι αναπαυτική, είναι σίγουρη... Στο δράμα, μ' αυτούς τους προδότες, αυτούς τους λυσσαλέους κακούς ανθρώπους, αυτή την καταδιωγμένη αθωότητα, αυτούς τους εκδικητές, αυτούς τους αφοσιωμένους σαν τα σκυλιά, αυτές τις αναλαμπές ελπίδας, είναι κάτι το τρομερό να πεθαίνει κανείς, κάτι σαν ατύχημα. Θα μπορούσε ίσως και να σωθεί, ο καλός νεαρός θα μπορούσε ίσως να φτάσει έγκαιρα με τους χωροφύλακες. Στην τραγωδία είμαστε ήσυχτοι. Κατ' αρχάς είμαστε μεταξύ μας. Είμαστε όλοι αθώοι στο τέλος-τέλος! Το θέμα δεν είναι που ο ένας σκοτώνει κι ο

άλλος σκοτώνεται. Αυτό είναι ζήτημα διανομής. Κι έπειτα, πάνω απ' όλα, είναι αναπαυτική η τραγωδία, γιατί ξέρουμε πως δεν υπάρχει πια ελπίδα, η αισχρή ελπίδα πως είμαστε πιασμένοι, πως είμαστε τελικά πιασμένοι σαν τον ποντικό, μ' όλο τον ουρανό πάνω στη πλάτη μας, και δεν μας μένει παρά να φωνάζουμε, -όχι να θρηνούμε, όχι, ούτε να κλαιγόμαστε- να βάζουμε τις φωνές λέγοντας αυτό που είχαμε να πούμε, που δεν το είπαμε ποτέ και που ίσως και να μην το ξέραμε ακόμη. Έτσι, για το τίποτα: για να το πούμε στον εαυτό μας, για να το μάθει, ο εαυτός μας. Στο δράμα παλεύουμε γιατί ελπίζουμε πως μπορούμε να του ξεφύγουμε. Είναι φτηνό, είναι ωφελιμιστικό. Αυτό εδώ είναι αφιλοκερδές. Είναι για βασιλείς. Και δεν έχεις πια για τίποτα να προσπαθήσεις, επιτέλους!

Η Αντιγόνη έχει μπει, τη σπρώχνουν οι Φρουροί.

ΧΟΡΟΣ

Λοιπόν, να το, αρχίζει. Η μικρή Αντιγόνη πιάστηκε. Η μικρή Αντιγόνη θα μπορέσει να γίνει ο εαυτός της για πρώτη φορά.

Ο Χορός χάνεται, ενώ οι Φρουροί σπρώχνουν την Αντιγόνη στη σκηνή.

ΦΡΟΥΡΟΣ που έχει ξαναβρεί την αυτοπεποίθησή του.

Εμπρός, εμπρός, και χωρίς ιστορίες! Θα δώσεις εξηγήσεις μπροστά στον αρχηγό. Εγώ δεν ξέρω παρά μόνο τη διαταγή. Τι είχες να κάνεις εκεί δεν θέλω να το μάθω. Όλος ο κόσμος έχει δικαιολογίες, όλος ο κόσμος έχει κάτι να πει σαν πρόφαση. Αν έπρεπε ν' ακούμε τον καθένα, αν έπρεπε να προσπαθούμε να καταλάβουμε, τότε θα 'μασταν χαμένοι. Εμπρός, εμπρός! Κρατάτε την, εσείς εκεί, και χωρίς ιστορίες! Εγώ ό,τι έχει να πει δεν θέλω να το μάθω!

ΑΝΤΙΓΟΝΗ

Πες τους να μ' αφήσουν, με τα βρομερά τους χέρια. Με πονάνε.

ΦΡΟΥΡΟΣ

Τα βρομερά τους χέρια; Θα μπορούσατε να είστε ευγενική, δεσποινίς... Εγώ είμαι ευγενικός.

ΑΝΤΙΓΟΝΗ

Πες τους να με αφήσουν. Είμαι η κόρη του Οιδίποδα, είμαι η Αντιγόνη. Δεν θα το βάλω στα πόδια.

ΦΡΟΥΡΟΣ

Η κόρη του Οιδίποδα, ναι! Οι πόρνες που τις μαζεύουμε στη νυχτερινή βάρδια, μας λένε κι αυτές να προσέχουμε γιατί 'ναι οι φιλενάδες του διοικητή της αστυνομίας!

Κοροϊδεύουν.

ΑΝΤΙΓΟΝΗ

Θέλω πολύ να πεθάνω, αλλά όχι να με αγγίζουν!

ΦΡΟΥΡΟΣ

Και τα πτώματα και το χώμα αυτά δεν φοβάσαι να τα αγγίζεις; Λες «τα βρομερά τους χέρια»; Κοίταξε λίγο τα δικά σου.

Η Αντιγόνη κοιτάζει τα χέρια της μέσα στις χειροπέδες μ' ένα μικρό χαμόγελο. Είναι γεμάτα χώματα.

ΦΡΟΥΡΟΣ

Σου το 'χαμε πάρει, το φτυάρι σου; Κι έπρεπε να το ξανακάνεις με τα νύχια σου τη δεύτερη φορά; Αχ! Αυτό το θράσος! Γυρνάω την πλάτη μου για ένα δευτερόλεπτο, σου ζητάω μια πρέζα ταμπάκο, κι ορίστε, πριν προλάβω να τη χώσω μέσα στο μάγουλο, να πω ευχαριστώ, εκείνη ήτανε εκεί, σκάβοντας με τα νύχια σαν ύαινα. Και μέρα μεσημέρι! Πρόβαλε κι

αντίσταση από πάνω, η σκύλα, όταν πήγα να τη συλλάβω!
Κι ήθελε να μου βγάλει τα μάτια! Φώναζε πως έπρεπε πρώ-
τα να τελειώσει... Είναι τρελή, ναι!

ΔΕΥΤΕΡΟΣ ΦΡΟΥΡΟΣ

Έπιασα και μια άλλη τρελή τις προάλλες. Έδειχνε τον πισινό
της στον κόσμο.

ΦΥΛΑΚΑΣ

Για πες, Μπουντούς, πού θα το γλεντήσουμε οι τρεις μας,
για να το γιορτάσουμε αυτό εδώ!

ΔΕΥΤΕΡΟΣ ΦΡΟΥΡΟΣ

Στης Τορντιού. Είναι καλό το κόκκινο κρασί της.

ΤΡΙΤΟΣ ΦΡΟΥΡΟΣ

Είμαστε ελεύθεροι υπηρεσίας την Κυριακή. Αν φέρναμε και
τις γυναίκες;

ΦΡΟΥΡΟΣ

Όχι, μεταξύ μας να το κάψουμε... Με τις γυναίκες, έχου-
με πάντα ιστορίες, κι ύστερα είναι και τα κουτσούβελα που
θέλουν όλο να κατουράνε. Α! Για πες, Μπουντούς, πριν από
λίγο ποιος θα το πίστευε ότι εμείς θα 'χαμε όρεξη για τέτοι-
ες πλάκες!

ΔΕΥΤΕΡΟΣ ΦΡΟΥΡΟΣ

Θα μας δώσουνε ίσως και κάτι για τον κόπο μας.

ΦΡΟΥΡΟΣ

Μπορεί, αν αυτό εδώ είναι κάτι σημαντικό.

ΤΡΙΤΟΣ ΦΡΟΥΡΟΣ

Ο Φλανσάρ, του Γ' Λόχου, όταν τσάκωσε τον εμπρηστή τον
περασμένο μήνα πήρε διπλό μηνιάτικο.

ΔΕΥΤΕΡΟΣ ΦΡΟΥΡΟΣ

Α! Για κοίτα! Αν πάρουμε διπλό μηνιάτικο, προτείνω: αντί να
πάμε στις Τορντιού, να πάμε στο Αραβικό Παλάτι.

ΦΡΟΥΡΟΣ

Για να πιούμε; Τρελάθηκες; Σου πουλάνε την μπουκάλα στη διπλή τιμή στο Παλάτι. Για να πηδήξουμε, σύμφωνοι. Ακούστε τι λέω: πάμε πρώτα στις Τορντιού, να τα τσούξουμε όπως πρέπει και μετά πάμε στο Παλάτι. Για πες, Μποντούς, θυμάσαι τη χοντρή στο Παλάτι;

ΔΕΥΤΕΡΟΣ ΦΡΟΥΡΟΣ

Α! Ήσωνα τύφλα εσύ κείνη τη μέρα!

ΤΡΙΤΟΣ ΦΡΟΥΡΟΣ

Όμως οι γυναίκες μας, αν πάρουμε διπλό μηνιάτικο, θα το μάθουν. Αν αποκαλυφθεί, μπορεί να γίνει δημόσια τελετή για να μας συγχαρούν.

ΦΡΟΥΡΟΣ

Τότε θα δούμε. Το γλέντι είναι άλλο πράγμα. Αν γίνει τελετή στο προαύλιο του στρατώνα, όπως για τις παρασημοφορήσεις, θα 'ρθουνε και οι γυναίκες και τα μικρά. Και τότε θα πάμε όλοι στις Τορντιού.

ΔΕΥΤΕΡΟΣ ΦΡΟΥΡΟΣ

Ναι, αλλά πρέπει να παραγγείλουμε τι θα φάμε από πριν.

ΑΝΤΙΓΟΝΗ ζητάει χαμηλόφωνα.

Θα ήθελα να καθίσω λίγο, παρακαλώ.

ΦΡΟΥΡΟΣ μετά από λίγη σκέψη.

Καλά, να καθίσει. Αλλά μην την αφήσετε αφύλαχτη εσείς.

Μπαίνει ο Κρέων, ο Φρουρός φωνάζει αμέσως.

ΦΡΟΥΡΟΣ

Προσοχή!

ΚΡΕΩΝ έχει σταματήσει, κατάπληκτος.

Αφήστε την αυτή την κοπέλα. Τι γίνεται εδώ;

ΦΡΟΥΡΟΣ

Είμαστε η φρουρά, αρχηγέ. Ήρθαμε με τους συναδέλφους.

ΚΡΕΩΝ

Ποιος φρουρεί το πτώμα;

ΦΡΟΥΡΟΣ

Καλέσαμε τους αντικαταστάτες, αρχηγέ.

ΚΡΕΩΝ

Σου 'χα πει να τους διώξετε! Σου 'χα πει να μην πείτε τίποτα.

ΦΡΟΥΡΟΣ

Δεν είπαμε τίποτα, αρχηγέ. Αφού όμως πιάσαμε αυτήν εδώ, σκεφτήκαμε πως ήταν καλό να έρθουμε. Κι αυτή τη φορά δεν ρίξαμε κλήρο. Προτιμήσαμε να έρθουμε και οι τρεις.

ΚΡΕΩΝ

Ηλίθιοι! (Στην Αντιγόνη.) Πού σ' έπιασαν;

ΦΡΟΥΡΟΣ

Κοντά στο πτώμα, αρχηγέ.

ΚΡΕΩΝ

Τι πήγες να κάνεις κοντά στο πτώμα του αδελφού σου; Ήξερες πως είχα απαγορεύσει να το πλησιάζουν.

ΦΡΟΥΡΟΣ

Τι έκανε, αρχηγέ; Γι' αυτό και σας τη φέραμε. Έσκαβε το χώμα με τα χέρια της. Το σκέπαζε πάλι.

ΚΡΕΩΝ

Ξέρεις καλά τι σημαίνει αυτό που είπες τώρα εσύ;

ΦΡΟΥΡΟΣ

Αρχηγέ, μπορείτε να ρωτήσετε και τους άλλους. Είχαμε ξεθάψει το πτώμα όταν γύρισα από δω. Αλλά με τον ήλιο που ζέσταινε, κι έτσι όπως αυτό άρχιζε να μυρίζει, καθίσαμε σ' ένα μικρό ύψωμα, όχι μακριά, για να μας χτυπάει ο αέρας.

Σκεφτήκαμε ότι στο φως της μέρας δεν ρισκάρουμε τίποτα. Ωστόσο είχαμε αποφασίσει, για να 'μαστε πιο σίγουροι, πως θα υπήρχε πάντα κάποιος από τους τρεις μας που θα το κοίταζε. Όμως το μεσημέρι, μέσα στον δυνατό ήλιο, και με τη μυρωδιά που άρχισε να δυναμώνει μόλις έπεσε ο αέρας, ήταν σαν να μ' έχουνε βαρέσει κατακέφαλα. Όσο και να γούρλωνα τα μάτια, αυτά τρεμουλιάζανε σαν ζελατίνα, δεν έβλεπα πια. Πάω στον συνάδελφο και του ζητάω μια πρέζα καπνό για να μου περάσει... Όσο να τη χώσω μέσα στο μάγουλο, αρχηγέ, όσο να πω ευχαριστώ, γυρνάω: τούτη δω ήτανε εκεί, κι έσκαβε με τα χέρια. Μέρα μεσημέρι! Δεν μπορεί να μην σκέφτηκε πως θα τη βλέπαμε. Κι όταν είδε πως έτρεξα προς τη μεριά της, νομίζετε ότι σταμάτησε, ότι προσπάθησε ίσως να το βάλει στα πόδια; Όχι. Συνέχισε μ' όλη της τη δύναμη, όσο πιο γρήγορα μπορούσε, σαν να μην έβλεπε πως ερχόμουν. Κι όταν τη γράπωσα, άρχισε να παλεύει σαν διαβόλισσα, ήθελε να συνεχίσει κι άλλο, μου φώναζε να την αφήσω, ότι το πτώμα δεν είχε ακόμα τελείως σκεπαστεί...

ΚΡΕΩΝ στην Αντιγόνη.

Είναι αλήθεια;

ΑΝΤΙΓΟΝΗ

Ναι, είναι αλήθεια.

ΦΡΟΥΡΟΣ

Ξεσκεπάσαμε το πτώμα, όπως ήτανε το σωστό, και μετά παραδώσαμε στους αντικαταστάτες μας, χωρίς να πούμε τίποτα, κι ήρθαμε να σας τη φέρουμε, αρχηγέ. Αυτά.

ΚΡΕΩΝ

Και χτες τη νύχτα, την πρώτη φορά, ήσουνα πάλι εσύ;

ΑΝΤΙΓΟΝΗ

Ναι. Ήμουνα εγώ. Μ' ένα μικρό σιδερένιο φτυάρι που μ' αυτό φτιάχναμε κάστρα από άμμο στην ακρογιαλιά στις

διακοπές. Κι ήταν αυτό το φτυάρι του Πολυνείκη. Είχε χαράξει τ' όνομά του με μαχαίρι στη λαβή. Γι' αυτό και το άφησα δίπλα του. Αλλά το πήρανε. Έτσι, τη δεύτερη φορά, έπρεπε να το ξανακάνω με τα χέρια μου.

ΦΡΟΥΡΟΣ

Θα 'λεγες πως είναι ένα μικρό ζώο που έσκαβε με τα νύχια του. Τόσο πολύ που στην πρώτη ματιά, με τον ζεστό αέρα να τρεμουλιάζει, ο συνάδελφος είπε: «Μα όχι, είναι ζώο». «Δεν βλέπεις» του είπα «είναι πολύ λεπτοκαμωμένο για ζώο. Είναι κοπέλα».

ΚΡΕΩΝ

Καλώς. Θα σας ζητήσουνε ίσως μια αναφορά σε λίγο. Για την ώρα, αφήστε με μόνο μαζί της. Οδήγησε αυτούς τους άνδρες δίπλα, μικρέ. Και να μείνουν σε απομόνωση μέχρις ότου ξανάρθω για να τους δω.

ΦΡΟΥΡΟΣ

Να της ξαναβάλουμε τις χειροπέδες, αρχηγέ;

ΚΡΕΩΝ

Όχι.

*Οι Φρουροί βγαίνουν με τον μικρό υπηρέτη να προπορεύεται.
Ο Κρέων και η Αντιγόνη είναι μόνοι, ο ένας απέναντι στον άλλο.*

ΚΡΕΩΝ

Είχες μιλήσει σε κανέναν για το σχέδιό σου;

ΑΝΤΙΓΟΝΗ

Όχι.

ΚΡΕΩΝ

Συνάντησες κανέναν στον δρόμο σου;

ΑΝΤΙΓΟΝΗ

Όχι, κανέναν.

ΚΡΕΩΝ

Είσαι σίγουρη γι' αυτό;

ΑΝΤΙΓΟΝΗ

Ναι.

ΚΡΕΩΝ

Λοιπόν άκου: θα γυρίσεις στην κάμαρά σου, θα ξαπλώσεις, θα πεις πως είσαι άρρωστη, πως δεν βγήκες από χτες. Η παραμάνα σου θα πει τα ίδια. Εγώ θα εξαφανίσω αυτούς τους τρεις άντρες.

ΑΝΤΙΓΟΝΗ

Γιατί; Αφού ξέρετε καλά πως θα κάνω το ίδιο.

Σιωπή. Κοιτάζονται.

ΚΡΕΩΝ

Γιατί προσπάθησες να θάψεις τον αδελφό σου;

ΑΝΤΙΓΟΝΗ

Έπρεπε.

ΚΡΕΩΝ

Το είχα απαγορεύσει.

ΑΝΤΙΓΟΝΗ *σιγά.*

Έπρεπε ωστόσο. Όσοι μένουνε άθαφτοι περιπλανιούνται αιωνίως χωρίς να βρίσκουν ανάπαυση. Αν ζωντανός ο αδελφός μου είχε επιστρέψει εξαντλημένος από ένα πολύωρο κυνήγι, θα του είχα βγάλει τα παπούτσια, θα του είχα κάνει φαγητό, θα του είχα ετοιμάσει το κρεβάτι... Ο Πολυνείκης σήμερα τέλειωσε το κυνήγι του. Επιστρέφει στο σπίτι όπου ο πατέρας μου και η μητέρα μου, μα κι ο Ετεοκλής, τον περιμένουν. Έχει δικαίωμα να αναπαυτεί.

ΚΡΕΩΝ

Ήταν ένας αντάρτης κι ένας προδότης, το ξέρεις.

ΑΝΤΙΓΟΝΗ

Ήτανε αδελφός μου.

ΚΡΕΩΝ

Δεν είχες ακούσει τους κήρυκες να διαβάζουνε φωναχτά το διάταγμα στα σταυροδρόμια, δεν το 'χες διαβάσει κολλημένο σ' όλους τους τοίχους της πόλης;

ΑΝΤΙΓΟΝΗ

Ναι.

ΚΡΕΩΝ

Δεν ήξερες την τύχη που περίμενε εκείνον, τον οποιονδήποτε, που θα τολμούσε να του αποδώσει τιμές νεκρώσιμες;

ΑΝΤΙΓΟΝΗ

Ναι, την ήξερα.

ΚΡΕΩΝ

Μπορεί να νόμισες ότι εφόσον είσαι η κόρη του Οιδίποδα, η κόρη της αλαζονείας του Οιδίποδα, αυτό είναι αρκετό για να είσαι και πάνω απ' τον νόμο.

ΑΝΤΙΓΟΝΗ

Όχι. Δεν νόμισα κάτι τέτοιο.

ΚΡΕΩΝ

Ο νόμος έγινε κυρίως για σένα, Αντιγόνη, ο νόμος έγινε κυρίως για τις κόρες των βασιλέων!

ΑΝΤΙΓΟΝΗ

Ακόμα κι αν ήμουν μια υπηρέτρια που έπλενε τα πιάτα, όταν θ' άκουγα να διαβάζουν το διάταγμα, θα σκούπιζα το λιπαρό νερό από τα χέρια μου και θα 'βγαινα με την ποδιά μου για να πάω να θάψω τον αδελφό μου.

ΚΡΕΩΝ

Αυτό δεν είναι αλήθεια. Αν ήσουν μια υπηρέτρια, δεν θα 'χες καμιά αμφιβολία ότι θα πέθαινες, και θα 'μενες στο σπίτι

σου να κλάις τον αδελφό σου. Απλώς σκέφτηκες πως ήσουν από βάρσα βασιλική, η ανιψιά μου και η αρραβωνιαστικιά του γιου μου, και πως, ό,τι και να συνέβαινε, εγώ δεν θα τολμούσα να σε θανατώσω.

ΑΝΤΙΓΟΝΗ

Κάνετε λάθος. Το αντίθετο, ήμουν βέβαιη πως θα με θανατώνατε.

ΚΡΕΩΝ την κοιτάζει και μωρμουρίζει ελαφρικά.

Η αλαζονεία του Οιδίποδα. Είναι η αλαζονεία του Οιδίποδα. Ναι, τώρα που την ξαναβρήκα στα βάθος των ματιών σου, σε πιστεύω. Θα πρέπει να σκέφτηκες πως θα σε θανάτωννα. Κι αυτό σου φαινότανε ένα τέλος εντελώς φυσικό για σένα, αλαζονική! Όπως και για τον πατέρα σου -δεν λέω η ευτυχία, γι' αυτό ούτε λόγος- η ανθρώπινη δυστυχία, ήτανε πάρα πολύ λίγη. Το ανθρώπινο σας πέφτει στενό στα μανίκια οικογενειακώς. Είσεis έχετε ανάγκη μια κατευθείαν αντιμετώπιση με το πεπρωμένο και τον θάνατο. Και να ακουτώσατε τον πατέρα σας και να κοιμηθείτε με τη μητέρα σας και να τα μάθετε αργότερα όλα αυτά, αχόρταγα, λέξη λέξη. Τι πι από, ε, οι λέξεις που σας καταδικάζουν; Και τι ακόρεστα που τις πίνουμε όταν αναμαζήμαστε Οιδίπους, ή Αντιγόνη. Και μετά, απλούστατα, βγάξεις και τα μάτια σου και πηγαίνεις να ζητιανέψεις με τα παιδιά σου στους δρόμους...

Ε, λοιπόν όχι. Αυτές οι εποχές έχουνε κλείσει παντοτινά για τη Θήβα. Η Θήβα δικαιούται τώρα έναν ηγεμόνα χωρίς ιστορία. Εγώ λέγομαι μοναχά Κρέων, δόξα τω Θεώ. Έχω τα δυο μου πόδια στη γη, τα δυο μου χέρια χωμένα στις τάπες, κι αφού είμαι βασιλιάς αποφάισα, με λιγότερη φιλοδοξία από τον πατέρα σου, ν' ασχληθώ απλά και μόνο για να κάνω την τάξη αυτού του κόσμου κάπως λιγότερο παράλογη, αν είναι δυνατό. Δεν πρόκειται καν για περιπέτεια, πρόκει-

ται για επάγγελμα καθημερινό κι όχι πάντα διασκεδαστικό, σαν όλα τα επαγγέλματα. Όμως μια κι είμαι εδώ για να το κάνω, θα το κάνω... Κι αν αύριο ένας βρόμικος αγγελιαφόρος κατέβει τρέχοντας από τα βόθρα των βουνιών για να μου αναγγείλει πως μήτε η γέννησή μου δεν είναι τόσο σίγουρη, θα τον παρακαλέσω απλώς να γυρίσει εκεί απ' όπου ήρθε και δεν πρόκειται ούτε για τόσο δα να πάω να κοιτάξω τη θεία σου επίμονα μέσα στα μάτια και να βαλθώ να συγκρίνω τις ημερομηνίες. Οι βασιλείς έχουν άλλα πράγματα να κάνουν εκτός από τα περιπαθή προσωπικά τους, μικρή μου. (Την πλησιάζει, της πιάνει το μπράτσο.) Λοιπόν, ήκουσέ με καλά. Είσαι η Αντιγόνη, είσαι η κόρη του Οιδίποδα, έστω, αλλά είσαι είκοσι χρονών και δεν πάει πολύς καιρός ακόμη που όλα αυτά θα είχε τακτοποιηθεί με ξερή φωνή και δυο χαστούκια. (Την κοιτάζει χαμογελώντας.) Να σε θανατώσω! Δεν έχεις δει τον εαυτό σου, σπουργιτάκι; Είσαι πάρα πολύ αδύνατη. Καλύτερα να παχύνεις λιγάκι για να κάνεις ένα γεροδεμένο αγόρι στην Αίμονα. Η θήβα το 'χει αυτό ανάγκη περισσότερο από τον θάνατό σου, σε βεβαιώνω. Θα γυρίσεις στην κάμαρά σου, αμέσως, θα κάνεις ό,τι σου είπα και θα σιωπάσεις. Εγώ παίρνω πάνω μου τη σιωπή των άλλων. Εμπρός, πήγαινε! Και μην με κεραυνοβολείς έτσι με το βλέμμα σου. Με θεωρείς ένα κτήνος, φυσικά, και πρέπει να σκέφτεσαι προφανώς πως είμαι πολύ πεζός. Έλα όμως που σ' αγαπάω πολύ, παρ' όλα αυτά, μαζί με τον κακό χαρακτήρα σου. Μην ξεχνάς πως εγώ σου έκανα δώρα την πρώτη σου κούκλα, δεν πάει και τόσο καιρός.

Η Αντιγόνη δεν απαντά. Πάει να βγει. Εκείνος τη σταματά.

ΚΡΕΩΝ

Αντιγόνη! Αυτή εδώ η πόρτα οδηγεί στην κάμαρά σου. Πού πήγαίνεις από την άλλη;

ΑΝΤΙΓΟΝΗ έχει σταματήσει, του απαντά ήρεμα, χωρίς κομπορρημοσύνη.

Το ξέρετε καλά...

Μια σιωπή. Κοιτάζονται πάλι όρθιοι ο ένας απέναντι στον άλλο.

ΚΡΕΩΝ μουρμουρίζει, σαν να μιλά στον εαυτό του.

Τι παιχνίδι παίζεις;

ΑΝΤΙΓΟΝΗ

Δεν παίζω.

ΚΡΕΩΝ

Δεν καταλαβαίνεις λοιπόν πως αν κάποιος άλλος εκτός από αυτά τα τρία κτήνη μάθει σε λίγο αυτό που προσπάθησες να κάνεις, θα είμαι υποχρεωμένος να σε θανατώσω; Αν σωπάσεις τώρα, αν απαρνηθείς αυτή την τρέλα, έχω μια ευκαιρία να σε σώσω, αλλά δεν θα την έχω πια σε πέντε λεπτά. Το καταλαβαίνεις;

ΑΝΤΙΓΟΝΗ

Πρέπει να πάω να θάψω τον αδελφό μου που αυτοί οι άνθρωποι τον ξεσκέπασαν.

ΚΡΕΩΝ

Θα πήγαινες να ξανακάνεις αυτή την παράλογη κίνηση; Υπάρχει ένας άλλος φρουρός γύρω από το σώμα του Πολυνείκη, κι ακόμα κι αν καταφέρεις να το ξανασκεπάσεις, το πτώμα του θα το ξεχώσουμε, το ξέρεις καλά. Τι μπορείς λοιπόν άλλο παρά να ματώσεις πάλι τα νύχια σου και να προκαλέσεις τη σύλληψή σου;

ΑΝΤΙΓΟΝΗ

Τίποτε άλλο εκτός απ' αυτό, το ξέρω. Όμως αυτό, τουλάχιστον, το μπορώ. Κι αυτό που μπορούμε πρέπει να το κάνουμε.

ΚΡΕΩΝ

Πιστεύεις λοιπόν πραγματικά κι εσύ στον ενταφιασμό σύμφωνα με τους κανόνες; Στη σκιά του αδελφού σου καταδικασμένη να περιπλανιέται για πάντα αν δεν ρίξει κάποιος πάνω στο πτώμα λίγο χώμα μαζί με την τυπική ευχή του ιερέα; Έχεις ακούσει βέβαια να απαγγέλουν οι ιερείς της Θήβας, την ευχή; Τις έχεις δει αυτές τις αξιοθρήνητες φάτσες κουρασμένων υπαλλήλων να συντομεύουν τις κινήσεις, να καταπίνουν τις λέξεις, να ξεπετάνε αυτόν τον νεκρό για να παραλάβουν έναν άλλον πριν το μεσημεριανό γεύμα;

ΑΝΤΙΓΟΝΗ

Ναι, τους έχω δει.

ΚΡΕΩΝ

Δεν έχεις σκεφτεί ποτέ λοιπόν πως αν επρόκειτο για ένα πλάσμα που αγαπούσες αληθινά, και που βρισκόταν εκεί, ξαπλωμένο μέσα σ' αυτό το κουτί, θ' άρχιζες να ουρλιάζεις ξαφνικά; Να τους φωνάζεις να πάψουν, να φύγουν;

ΑΝΤΙΓΟΝΗ

Ναι, το έχω σκεφτεί.

ΚΡΕΩΝ

Και ρισκάρεις τον θάνατο τώρα γιατί αρνήθηκα στον αδελφό σου αυτό το εξευτελιστικό διαβατήριο, αυτό το συνεχές τραύλισμα πάνω από τη σορό του, αυτή την παντομίμα που εσένα πρώτη θα σ' έκανε να ντρέπεσαι και να πονάς αν την είχανε παίξει. Είναι παράλογο!

ΑΝΤΙΓΟΝΗ

Ναι, είναι παράλογο.

ΚΡΕΩΝ

Γιατί κάνεις αυτή την κίνηση, τότε; Για τους άλλους, για όσους την πιστεύουν; Για να τους ξεσηκώσεις εναντίον μου;

ΑΝΤΙΓΟΝΗ

Όχι.

ΚΡΕΩΝ

Ούτε για τους άλλους, ούτε για τον αδελφό σου; Για ποιον τότε;

ΑΝΤΙΓΟΝΗ

Για κανέναν. Για μένα.

ΚΡΕΩΝ την κοιτάζει σιωπηλός.

Έχεις λοιπόν τόση επιθυμία να πεθάνεις; Έχεις ήδη το ύφος ενός μικρού θηράματος που το 'χουνε πιάσει.

ΑΝΤΙΓΟΝΗ

Μην δείξετε λύπηση για μένα. Κάντε όπως εγώ. Κάντε ό,τι έχετε να κάνετε. Όμως αν είστε άνθρωπος, κάντε το γρήγορα. Αυτό και μόνο σας ζητώ. Δεν θα 'χω θάρρος αιώνια η αλήθεια είναι.

ΚΡΕΩΝ πλησιάζει.

Θέλω να σε σώσω, Αντιγόνη.

ΑΝΤΙΓΟΝΗ

Είστε βασιλιάς, μπορείτε τα πάντα, όμως αυτό, δεν το μπορείτε.

ΚΡΕΩΝ

Νομίζεις;

ΑΝΤΙΓΟΝΗ

Ούτε να με σώσετε ούτε να με εξαναγκάσετε.

ΚΡΕΩΝ

Αλαζονική! Μικρέ θηλυκέ Οιδίποδα!

ΑΝΤΙΓΟΝΗ

Το μόνο που μπορείτε είναι να με θανατώσετε.

ΚΡΕΩΝ

Αν πω να σε βασανίσουν;

ΑΝΤΙΓΟΝΗ

Γιατί; Για να κλάψω, για να ζητήσω χάρη, για να ορκιστώ σε ό,τι θελήσουν, και για να ξανακάνω τα ίδια όταν δεν θα πονώ πια;

ΚΡΕΩΝ της σφίγγει το χέρι.

Άκουσέ με καλά. Εγώ έχω τον κακό ρόλο, σύμφωνοι, κι εσύ έχεις τον καλό. Μην επωφελείσαι όμως τόσο πολύ, μικρή ζαβολιάρρα... Αν ήμουνα ο συνηθισμένος τύπος τυράννου, το κτήνος, θα σου είχανε προ πολλού ξεριζώσει τη γλώσσα, τραβήξει τα μέλη με τανάλιες ή θα σ' είχανε πετάξει σε καμιά τρύπα. Όμως βλέπεις μέσα στα μάτια μου κάτι που διστάζει, βλέπεις πως σ' αφήνω να μιλάς αντί να φωνάξω τους στρατιώτες μου -κι ωστόσο, χωρίς να υπολογίζεις, επιτίθεσαι όσο μπορείς. Πού θες να φτάσεις, μικρή μαινάδα;

ΑΝΤΙΓΟΝΗ

Αφήστε με. Μου πονάτε το μπράτσο με το χέρι σας.

ΚΡΕΩΝ που σφίγγει πιο δυνατά.

Όχι. Εγώ είμαι ο πιο δυνατός κι έτσι θα επωφεληθώ κι εγώ.

ΑΝΤΙΓΟΝΗ βγάζει μια μικρή κραυγή.

Α!

ΚΡΕΩΝ με χαμόγελο στο βλέμμα.

Αυτό ίσως θα έπρεπε να κάνω από την αρχή, να σου στρίψω τον καρπό, να σου τραβήξω τα μαλλιά όπως κάνουμε στα κορίτσια όταν παίζουμε μαζί τους. (Την κοιτάζει πάλι. Ξαναγίνεται σοβαρός. Της λέει από πολύ κοντά.) Είμαι ο θεός σου, σύμφωνοι, αλλά δεν είμαστε και πολύ τρυφεροί αναμεταξύ μας στην οικογένεια. Ωστόσο, δεν σου φαίνεται περίεργη αυτή η γελοιοποίηση ενός βασιλιά που σ' ακούει, ενός γέρου ανθρώπου που μπορεί τα πάντα και που έχει δει να θανατώνονται κι άλλοι, σε βεβαιώνω, εξίσου συγκινητικοί με σένα, και που είναι εδώ κάνοντας όλο αυτό τον κόπο μόνο και μόνο για να σ' εμποδίσει να πεθάνεις;

ΑΝΤΙΓΟΝΗ μετά από λίγο.

Με σφίγγετε πάρα πολύ τώρα. Αλλά σχεδόν δεν πονάω πια.
Δεν έχω πια μπράτσο.

ΚΡΕΩΝ την κοιτάζει και την αφήνει μ' ένα μικρό χαμόγελο. Μουρμουρίζει.

Ένας θεός ξέρει, ωστόσο, πόσα πράγματα έχω να κάνω σήμερα, αλλά παρ' όλα αυτά θα χάσω όσο καιρό χρειαστεί και θα σε σώσω, μικρή ζαβολιάρρα. (Την αναγκάζει να καθίσει σε μια καρέκλα στη μέση της κάμαρας. Βγάζει το σακάκι του, προχωρεί προς εκείνη, βαρύν, θεληματικός, μόνο με το πουκάμισο.) Την επομένη μιας αποτυχημένης επανάστασης, υπάρχουν θέματα στο τραπέζι να 'σαι σίγουρη. Αλλά οι επείγουσες υποθέσεις θα περιμένουν. Δεν θέλω να σ' αφήσω να πεθάνεις για μια ιστορία πολιτικής. Αξίζεις περισσότερο. Γιατί ο Πολυνείκτης σου, αυτή η απαρηγόρητη σκιά κι αυτό το σώμα που αποσυντίθεται ανάμεσα στους φρουρούς του, κι όλο αυτό το περιπαθές που σε αναφλέγει, δεν είναι παρά μια ιστορία πολιτικής. Πρώτα-πρώτα, μπορεί να μην είμαι τρυφερός, αλλά είμαι ευαίσθητος: μου αρέσει αυτό που είναι καθαρό, ξαπτερά, πλυμένο καλά. Νομίζεις πως δεν μ' αηδιάζει, όσο και σένα, αυτό το κρέας που σαπίζει στον ήλιο; Το βράδυ όταν ο αέρας έρχεται από τη θάλασσα το μυρίζει κανείς ακόμα και στο παλάτι. Μου προκαλεί ναυτία. Κι όμως, δεν πάω να κλείσω ούτε το παράθυρό μου. Είναι άθλιο και, σε σένα μπορώ να το πω, είναι και κουτό, τερατωδώς κουτό, αλλά πρέπει όλη τη θύρα να το μυρίζει για κάμποσο ακόμα. Καταλαβαίνεις λοιπόν πως θα τον είχα θάψει τον αδελφό σου μόνο και μόνο για λόγους υγιεινής; Όμως για να το βάλουν καλά στο μυαλό τους τα κτήνη που κυβερνώ πρέπει το πτώμα του Πολυνείκτη να βρομοκοπιάει σε όλη την πόλη για έναν μήνα.

ΑΝΤΙΓΟΝΗ

Είστε επικουρικός!

ΚΡΕΩΝ

Ναι, μικρό μου. Το θέλει το επάγγελμα. Στο μόνο που χωράει συζήτηση είναι αν θα το κάνεις ή δεν θα το κάνεις. Αλλ' αν το κάνεις, πρέπει να το κάνεις έτσι ακριβώς.

ΑΝΤΙΓΟΝΗ

Εσείς γιατί το κάνετε;

ΚΡΕΩΝ

Ένα πρωί ξύπνησα βασιλιάς της Θήβας. Κι ένας Θεός ξέρεi αν το μόνο πράγμα που μου άρεσε στη ζωή μου ήταν να είμαι ισχυρός...

ΑΝΤΙΓΟΝΗ

Τότε έπρεπε να πείτε όχι!

ΚΡΕΩΝ

Θα μπορούσα. Μόνο που ένιωσα ξαφνικά σαν εργάτης που αρνιόταν να εργαστεί. Αυτό δεν μου φάνηκε τίμιο. Είπα ναι.

ΑΝΤΙΓΟΝΗ

Ε τότε, κακό δικό σας. Εγώ δεν είπα «ναι»! Τι μπορούν να μου κάνουν λοιπόν, εμένα, η πολιτική σας, ο εξαναγκασμός σας, οι αξιοθρήνητες ιστορίες σας; Εγώ μπορώ ακόμα να πω «όχι» σε ό,τι δεν μου αρέσει και είμαι ο μόνος κριτής. Κι εσείς, με το στέμμα σας, τους φύλακές σας, τον εξοπλισμό σας, μπορείτε μόνο να με θανατώσετε γιατί έχετε πει «ναι».

ΚΡΕΩΝ

Ακουσέ με.

ΑΝΤΙΓΟΝΗ

Εγώ, αν θέλω, μπορώ να μην σας ακούσω. Εσείς έχετε πει «ναι». Εγώ δεν έχω πια τίποτα να μάθω από σας. Εσείς όχι. Εσείς είστε εδώ για να ρουφήξετε τα λόγια μου. Κι αν δεν φωνάζετε τους φρουρούς σας, είναι γιατί θέλετε να με ακούσετε ως το τέλος.

ΚΡΕΩΝ

Με διασκεδάζεις!

ΑΝΤΙΓΟΝΗ

Όχι. Σας φοβίζω. Γι' αυτό και θέλετε να με σώσετε. Θα 'τανε παρ' όλα αυτά πιο βολικό να κρατήσετε τη μικρή Αντιγόνη ζωντανή κι αμίλητη μέσα σ' αυτό το παλάτι. Είσαστε πάρα πολύ ευαίσθητος για να γίνετε ένας καλός τύραννος, περί αυτού πρόκειται. Αλλ' ωστόσο θα με θανατώσετε όπου να 'ναι, γι' αυτό και φοβάστε. Είναι άσχημο πράγμα ένας άντρας που φοβάται.

ΚΡΕΩΝ *πνιγμένα.*

Ε λοιπόν ναι, φοβάμαι την υποχρέωση να σε θανατώσω εάν πεισμώνσεις. Κι αυτό δεν θα το 'θελα.

ΑΝΤΙΓΟΝΗ

Εγώ δεν είμαι υποχρεωμένη να κάνω αυτό που δεν θα 'θελα! Μήπως όμως ούτε κι εσείς θα θέλατε ν' αρνηθείτε έναν τάφο στον αδελφό μου; Πείτε το λοιπόν πως δεν θα το θέλατε.

ΚΡΕΩΝ

Σου το είπα.

ΑΝΤΙΓΟΝΗ

Κι όμως, το κάνατε. Και τώρα θα με θανατώσετε χωρίς να το θέλετε. Κι αυτό σημαίνει να είσαι βασιλιάς!

ΚΡΕΩΝ

Ναι, αυτό!

ΑΝΤΙΓΟΝΗ

Καημένε Κρέων! Με τα νύχια μου σπασμένα και γεμάτα χρώμα και με τις μελανιές που οι φρουροί σου μου έκαναν στα χέρια, με τον φόβο που δένει το στομάχι μου κόμπο εγώ είμαι η βασίλισσα!

ΚΡΕΩΝ

Τότε λυπήσου με, ζήσε. Το πτώμα του αδελφού σου που σαπίζει κάτω από τα παράθυρά μου είναι αρκετή πληρωμή για να βασιλέψει η τάξη στη Θήβα. Ο γιος μου σ' αγαπάει. Μην με υποχρεώνεις να ξαναπληρώσω με σένα. Αρκετά έχω πληρώσει.

ΑΝΤΙΓΟΝΗ

Όχι. Είπατε «ναι». Τώρα δεν θα σταματήσετε ποτέ να πληρώνετε.

ΚΡΕΩΝ *την ταρακουνάει ξαφνικά, εκτός εαυτού.*

Μα για τον Θεό! Προσπάθησε κι εσύ να καταλάβεις για μια στιγμή, μικρή ανόητη! Εγώ προσπάθησα πολύ για να σε καταλάβω. Πρέπει παρ' όλα αυτά να υπάρχουν και κάποιοι που λένε ναι. Πρέπει παρ' όλα αυτά να υπάρχουν και κάποιοι που οδηγούν τη βάρκα. Μπάζει νερά από παντού, είναι γεμάτη εγκλήματα, κουταμάρα, μιζέρια... Και το τιμόνι είναι εδώ και ταρακουνιέται. Το πλήρωμα δεν θέλει να κάνει τίποτα, το μόνο που σκέφτεται είναι να λεηλατήσει το αμπάρι, κι οι αξιωματικοί κιόλας εκεί δα έχουν αρχίσει να φτιάχνουνε μια μικρή βολική σχεδία, μόνο για κείνους, με μια ολόκληρη προμήθεια γλυκού νερού για να τραβήξουνε τουλάχιστον τα κόκκαλά τους μακριά από δω πέρα. Και το κατάρτι σπάει κι ο άνεμος σφυρίζει και τα πανιά θα σχιστούν κι όλα αυτά τα ζώα θα ψοφήσουν όλα μαζί, γιατί σκέφτονται μόνο το τομάρι τους, το πολύτιμο τομάρι τους και τις μικροδουλειές τους. Νομίζεις λοιπόν πως έχει κανείς τον καιρό να παριστάνει τον λεπτολόγο, να ξέρει αν πρέπει να πει «ναι» ή «όχι», ν' αναρρωτιέται αν δεν θα το πληρώσει πάρα πολύ ακριβά κάποια μέρα κι αν θα μπορεί ακόμα να λέγεται άνθρωπος μετά; Παίρνει την ξύλινη λαβή, την υψώνει μπροστά απ' το βουνό του νερού, φωνάζει μια διαταγή και πυροβολεί μέσα στον

σωρό, τον πρώτο που πλησιάζει. Μέσα στον σωρό! Αυτός δεν έχει όνομα. Είναι όπως το κύμα που έρχεται να πέσει πάνω στη γέφυρα μπροστά μας –ο άνεμος που μας χαστουκίζει, κι αυτό το πράγμα που σωριάζεται μέσα στο μπουλούκι δεν έχει όνομα. Μπορεί να ήταν αυτός που σου 'χε δώσει φωτιά χαμογελώντας την προηγούμενη μέρα. Δεν έχει πια όνομα. Ούτε κι εσύ, δεν έχεις πια όνομα γαντζωμένος στο δοιάκι. Μόνο το καράβι έχει όνομα κι η τριχυμία. Το καταλαβαίνεις αυτό;

ΑΝΤΙΓΟΝΗ κουνάει το κεφάλι.

Δεν θέλω να καταλάβω. Είναι καλό για σας. Εγώ είμαι εδώ γι' άλλο πράγμα και όχι για να καταλάβω. Είμαι εδώ για να σας πω όχι και να πεθάνω.

ΚΡΕΩΝ

Είναι εύκολο να λες όχι!

ΑΝΤΙΓΟΝΗ

Όχι πάντα.

ΚΡΕΩΝ

Για να πεις ναι, πρέπει να ιδρώσεις και ν' ανεβάσεις τα μανίκια, να γραπώσεις τη ζωή και με τα δυο σου χέρια και να χωθείς μέσα της μέχρι τους αγκώνες. Είναι εύκολο να λες όχι, ακόμα κι αν πρέπει να πεθάνεις. Δεν έχεις παρά να μην κουνιέσαι και να περιμένεις. Να περιμένεις να ζήσεις, να περιμένεις ακόμα και να σε σκοτώσουν. Είναι πάρα πολύ δειλό. Είναι μια επινόηση των ανθρώπων. Φαντάζεσαι έναν κόσμο όπου και τα δέντρα θα 'λεγαν όχι στους χυμούς, όπου τα ζώα θα 'λεγαν όχι στο ένστικτο του κυνηγιού και του έρωτα; Τα ζώα, αυτά τουλάχιστον είναι αγαθά και απλά και σκληρά. Πηγαίνουν κι αλληλοσπρώχνονται, γεμάτα κουράγιο, πάνω στον ίδιο δρόμο. Κι αν πέσουν κάποια, τα άλλα περνούν, και μπορεί κι αυτά να χαθούν όσο θέλουν, θα μείνει πάντα ένα από κάθε είδος έτοιμο να ξανακάνει μικρά και να

Ξαναπάρει τον ίδιο δρόμο με το ίδιο κουράγιο, ακριβώς όπως κι εκείνα που πέρασαν πριν απ' αυτό.

ΑΝΤΙΓΟΝΗ

Τι όνειρο, ε, για έναν βασιλιά, τα ζώα. Θα ήταν τόσο απλό.

Σιωπή, ο Κρέων την κοιτάζει.

ΚΡΕΩΝ

Με περιφρονείς, έτσι δεν είναι; *(Εκείνη δεν απαντά, εκείνος συνεχίζει σαν να μιλάει στον εαυτό του.)* Είναι περίεργο. Τον φαντάστηκα συχνά αυτόν τον διάλογο μ' έναν μικρό χλομό νεαρό που θα 'χε προσπαθήσει να με σκοτώσει και που μετά δεν θα μπορούσα να νιώσω γι' αυτόν παρά μόνο περιφρόνηση. Αλλά δεν περνούσε απ' τον νου μου ότι θα 'τανε με σένα τελικά και για κάτι τόσο κουτό... *(Έχει βάλει το κεφάλι μέσα στα χέρια του. Νιώθουμε πως βρίσκεται στα όρια των δυνάμεών του.)* Άκουσέ με ωστόσο για τελευταία φορά. Ο ρόλος μου δεν είναι καλός, όμως είναι ο ρόλος μου, και θα σε θανατώσω. Μόνο που πριν απ' αυτό θέλω κι εσύ να είσαι πολύ σίγουρη για τον δικό σου ρόλο. Ξέρεις γιατί θα πεθάνεις, Αντιγόνη; Ξέρεις κάτω από ποια αισχρή ιστορία θα υπογράψεις για πάντα με το ματωμένο σου ονοματάκι;

ΑΝΤΙΓΟΝΗ

Ποια ιστορία;

ΚΡΕΩΝ

Την ιστορία του Ετεοκλή και του Πολυνείκη, την ιστορία των αδελφών σου. Κανείς δεν την ξέρει μέσα στη Θήβα όσο εγώ. Αλλά μου φαίνεται ότι, σήμερα, έχεις κι εσύ το δικαίωμα να τη μάθεις. *(Σχεπτικός για λίγο, με το κεφάλι μέσα στα χέρια του, με τους αγκώνες πάνω στα γόνατα. Τον ακούμε να μουρμουρίζει.)* Δεν είναι πολύ ωραία, θα δεις. *(Και συνεχίζει χαμηλόφωνα χωρίς να κοιτάζει την Αντιγόνη.)* Πρώτα απ'

ΚΡΕΩΝ

Ήταν μετά από αυτόν τον διαπληκτισμό. Ο πατέρας σου δεν θέλησε να τον δικάσει. Εκείνος κατατάχτηκε στον αργίτιχο στρατό. Και μόλις βρέθηκε στη μεριά των Αργείων, το ανθρωποκυνηγητό άρχισε με στόχο τον πατέρα σου, με στόχο αυτόν τον γέροντα που δεν το αποφάσιζε να πεθάνει, να παραδώσει το βασίλειό του. Οι απόπειρες διαδέχονταν η μια την άλλη και οι φονιάδες που πιάναμε κατέληγαν εν τέλει να ομολογήσουν πως ήταν πληρωμένοι από κείνον. Κι όχι μόνο από κείνον εξάλλου. Γιατί αυτό θέλω να μάθεις, τα παρασκήνια του δράματος όπου καίγεσαι να παίξεις έναν ρόλο, την κουζίνα. Έκανα χτες κηδεία μεγαλειώδη στον Ετεοκλή. Ο Ετεοκλής για τη Θήβα είναι ήρωας και άγιος τώρα. Όλος ο λαός ήταν εκεί. Τα παιδιά του σχολείου έδωσαν όλο τον κουμπαρά τους για το στεφάνι – γέροντες, παριστάνοντας τους συγκινημένους, ύμνησαν με τρέμουλο στη φωνή τον καλό αδελφό, τον πιστό γιο του Οιδίποδα, τον νομοταγή πρίγκιπα. Εγώ επίσης έβγαλα λόγο. Κι όλοι οι ιερείς της Θήβας ανεξαιρέτως, με μια έκφραση ανάλογη με την περίπτωση. Και οι στρατιωτικές τιμές... Έτσι έπρεπε. Καταλαβαίνεις πως δεν μπορούσα φυσικά να έχω την πολυτέλεια ενός παλιανθρώπου και στα δύο στρατόπεδα. Μα θα σου πω κάτι, σε σένα, κάτι που ξέρω μόνο εγώ, κάτι τρομακτικό: ο Ετεοκλής, αυτό το κόσμημα της αρετής, δεν άξιζε περισσότερο από τον Πολυνείκη. Ο καλός γιος, είχε κι αυτός προσπαθήσει να δολοφονήσει τον πατέρα του, ο νομοταγής πρίγκιψ είχε κι αυτός αποφασίσει να πουλήσει τη Θήβα στον καλύτερο πλειοδότη. Ναι, το θεωρείς περίεργο; Την προδοσία που εξαιτίας της ο Πολυνείκης σαπίζει αυτή την ώρα στον ήλιο, έχω τώρα την απόδειξη πως κι ο Ετεοκλής, που κοιμάται στον μαρμάρινο τάφο του, ήταν έτοιμος, κι αυτός, να τη διαπράξει. Είναι θέμα τύχης αν το πραξικόπημα του Πολυνείκη πέτυχε πριν από το δικό

του. Είχαμε να κάνουμε με δυο λωποδύτες ίδιας πάστας που εξαπατούσαν ο ένας τον άλλον εξαπατώντας κι εμάς, και που σφάχτηκαν, σαν δυο μικροί αλήτες που ήταν, για ένα ξεκαθάρισμα λογαριασμών... Μόνο που συνέβη να μου χρειαστεί να κάνω ήρωα τον έναν απ' αυτούς. Έτσι έβαλα να ψάξουν τα πτώματά τους ανάμεσα στ' άλλα. Τα βρήκαμε αγκαλιασμένα -για πρώτη φορά στη ζωή τους σίγουρα. Είχανε κατακρεουργήσει με το σπαθί ο ένας τον άλλο, και μετά η έφοδος του αργίτικου ιππικού είχε περάσει από πάνω τους. Ήταν ένας πολτός, Αντιγόνη, αγνώριστοι. Είπα να μαζέψουν το ένα σώμα, το λιγότερο κατεστραμμένο από τα δύο, για την εθνική μας κηδεία, κι έδωσα διαταγή ν' αφήσουνε να σαπίζει το άλλο εκεί όπου βρισκόταν. Δεν ξέρω καν ποιο. Και σε βεβαιώνω πως το ίδιο μου κάνει.

Μεσολαβεί μια σιωπή που διαρκεί πολύ, δεν κινούνται, χωρίς να κοιτάζονται, μετά η Αντιγόνη λέει ήρεμα:

ΑΝΤΙΓΟΝΗ

Γιατί μου τα διηγηθήκατε όλα αυτά;

Ο Κρέων σηκώνεται, ξαναβάζει το σακάκι του.

ΚΡΕΩΝ

Θα 'ταν καλύτερα να σ' αφήσω να πεθάνεις μέσα σ' αυτή την άθλια ιστορία;

ΑΝΤΙΓΟΝΗ

Ίσως. Αλλά εγώ πίστευα.

Μεσολαβεί πάλι σιωπή. Ο Κρέων την πλησιάζει.

ΚΡΕΩΝ

Τι θα κάνεις τώρα;

ΑΝΤΙΓΩΝΗ σηκώνεται σαν υπνοβάτης.

Θα ξαναλέβω στην κάμαρά μου.

ΚΡΕΩΝ

Να μην μείνεις για πολλή ώρα μόνη. Πήγαινε να δεις τον Αίμονα, σήμερα. Παντρέψου τον γρήγορα.

ΑΝΤΙΓΩΝΗ μ' έναν στεναγμό.

Ναι.

ΚΡΕΩΝ

Έχεις όλη τη ζωή μπροστά σου. Η συζήτησή μας ήταν τελείως ανώφελη, σε βεβαιώνω. Εσύ έχεις αυτόν τον θησαυρό, ακόμα.

ΑΝΤΙΓΩΝΗ

Ναι.

ΚΡΕΩΝ

Τίποτε άλλο δεν μετράει. Κι εσύ πήγαινες να το σπαταλήσεις! Σε καταλαβαίνω, θα 'χα κάνει το ίδιο στα είκοσί μου χρόνια. Γι' αυτό και ρουφούσα τα λόγια σου. Άκουγα από το βάθος του χρόνου έναν μικρό Κρέοντα αδύνατο και χλομό σαν κι εσένα και που δεν σκεφτόταν παρά να τα δώσει όλα κι εκείνος... Παντρέψου γρήγορα, Αντιγόνη, ευτύχησε. Η ζωή δεν είναι αυτό που νομίζεις. Είναι ένα νερό που οι νέοι το αφήνουνε ασυναίσθητα να κυλάει, μέσα από τ' ανοιχτά τους δάχτυλα. Κλείσε τα χέρια σου, κλείσε τα χέρια σου, γρήγορα. Συγκράτησέ το. Θα δεις, θα γίνει ένα σκληρό κι απλό πραγματάκι που το τραγανίζουμε, καθισμένοι στον ήλιο. Θα σου πούνε όλοι το αντίθετο γιατί χρειάζονται τη δύναμη και την ορμή σου. Μην τους ακούς. Μην ακούς ούτε και μένα όταν θα βγάζω τον επόμενο λόγο μου μπροστά στον τάφο του Ετεοκλή. Δεν θα 'ναι αληθινός. Αληθινό είναι μόνο αυτό που δεν λέμε... Θα το μάθεις κι εσύ, πολύ αργότερα, η ζωή είναι ένα βιβλίο που αγαπάμε, είναι ένα παιδί που παίζει

στα πόδια μας, ένα εργαλείο που το κρατάμε καλά μέσα στο χέρι, ένας πάγκος για να ξεκουραζόμαστε το βράδυ μπροστά στο σπίτι. Θα με περιφρονήσεις και πάλι, όταν όμως το ανακαλύψεις, θα δεις πως αυτό είναι η γελοία παρηγοριά των γηρατειών, και πως η ζωή, ωστόσο, ίσως να μην είναι παρά μόνο η ευτυχία!

ΑΝΤΙΓΟΝΗ μουρμουρίζει, με το βλέμμα χαμένο.

Η ευτυχία...

ΚΡΕΩΝ ξαφνικά ντρέπεται λίγο.

Μια άθλια λέξη, ε;

ΑΝΤΙΓΟΝΗ σιγά.

Τι είδους ευτυχία θα 'ναι η δική μου; Τι είδους γυναίκα ευτυχισμένη θα γίνει η μικρή Αντιγόνη; Ποιες αθλιότητες θα πρέπει να κάνει κι εκείνη, μέρα με τη μέρα, για να ξεριζώσει με τα δόντια της το μικρό κουρέλι της ευτυχίας της; Πείτε σε ποιον πρέπει να πει ψέματα, σε ποιον να χαμογελάσει, σε ποιον να πουληθεί; Ποιον θα πρέπει ν' αφήσει να πεθάνει γυρίζοντας το βλέμμα της αλλού;

ΚΡΕΩΝ σηκώνει τους ώμους.

Είσαι τρελή, πάψε.

ΑΝΤΙΓΟΝΗ

Όχι, δεν θα πάψω! Θέλω να μάθω πώς θα τα καταφέρω, κι εγώ να γίνω ευτυχισμένη. Τώρα αμέσως, αφού πρέπει τώρα αμέσως να διαλέξω. Λέτε πως είναι τόσο ωραία η ζωή. Θέλω να ξέρω. Πώς θα τα καταφέρω να ζήσω.

ΚΡΕΩΝ

Αγαπάς τον Λίμονα;

ΑΝΤΙΓΟΝΗ

Ναι, αγαπώ τον Λίμονα. Αγαπώ έναν Λίμονα σκληρό και νέο -έναν Λίμονα απαιτητικό και πιστό, σαν κι εμένα. Αν όμως

τη ζωή σας, η ευτυχία σας πρέπει να περάσουνε από πάνω του μαζί με τη φθορά τους, αν ο Αίμων δεν πρέπει πια να γλομιιάζει όταν εγώ γλομιιάζω, αν δεν πρέπει πια να πιστεύει ότι πέθανα όταν αργώ πέντε λεπτά, αν δεν πρέπει πια να αισθάνεται μόνος στον κόσμο και να με σιχαίνεται όταν γελώ χωρίς να ξέρει γιατί, αν πρέπει να γίνει κοντά μου ο κύριος Αίμων, αν πρέπει να μάθει να λέει «ναι», κι αυτός, τότε δεν τον αγαπώ πια τον Αίμονα!

ΚΡΕΩΝ

Δεν ξέρεις πια τι λες. Πάψε.

ΑΝΤΙΓΟΝΗ

Ναι, ξέρω τι λέω, αλλά εσείς δεν με ακούτε πια. Σας μιλώ από πολύ μακριά τώρα, από ένα βασίλειο όπου δεν μπορείτε πια να μπείτε με τις ρυτίδες σας, τη σοφία σας, την κοιλιά σας. (Γελάει.) Α! Γελάω, Κρέοντα, γελάω γιατί σε βλέπω στα δεκαπέντε σου χρόνια ξαφνικά! Το ίδιο ύφος αδυναμίας και παντοδυναμίας συγχρόνως. Απλώς η ζωή σου πρόσθεσε όλες αυτές τις μικρές ζαρωματιές στο πρόσωπο και γύρω σου αυτό το λίπος.

ΚΡΕΩΝ την ταρακουνάει.

Θα πάψεις, επιτέλους;

ΑΝΤΙΓΟΝΗ

Γιατί θέλεις να με κάνεις να πάψω; Επειδή ξέρεις πως έχω δίκιο; Νομίζεις πως δεν διαβάζω μέσα στα μάτια σου πως το ξέρεις; Ξέρεις πως έχω δίκιο, αλλά δεν θα το ομολογήσεις ποτέ γιατί αυτή τη στιγμή υπερασπίζεσαι την ευτυχία σου σαν ένα κόκκαλο.

ΚΡΕΩΝ

Τη δική σου και τη δική μου, ναι, ανόητη!

ΑΝΤΙΓΟΝΗ

Με αηδιάζετε όλοι με την ευτυχία σας! Με τη ζωή σας που

πρέπει να την αγαπάμε σώνει και καλά. Σαν σκύλοι που γλύφουνε ό,τι βρούνε. Κι αυτά τα μικρά τυχερά της κάθε μέρας, αν δεν είναι κανείς πάρα πολύ απαιτητικός. Εγώ τα θέλω όλα, τώρα αμέσως -και ή θα είναι όλα- ή αλλιώς τα απαρνιέμαι! Δεν θέλω να είμαι μετριόφρων εγώ και ν' αρκούμαι σε μια μικρή μπουκιά που μου τη δίνουν γιατί 'μouνα φρόνιμη. Θέλω να είμαι σίγουρη για όλα σήμερα και πως όλα είναι τόσο όμορφα όπως κι όταν ήμουνα μικρή -ή αλλιώς, να πεθάνω.

ΚΡΕΩΝ

Εμπρός, άρχισε, άρχισε τα ίδια με τον πατέρα σου!

ΑΝΤΙΓΟΝΗ

Τα ίδια με τον πατέρα μου, ναι! Είμαστε απ' αυτούς που θέτουν τα ερωτήματα μέχρι το τέλος. Μέχρις εκεί όπου πράγματι δεν μένει πια ούτε η παραμικρή πιθανότητα ελπίδας ζωντανής, ούτε η πιο παραμικρή πιθανότητα ελπίδας για να τη στραγγαλίσουμε. Είμαστε από κείνους που ορμάνε πάνω της όταν τη συναντήσουν, την ελπίδα σας, την ακριβή σας ελπίδα, τη βρομερή σας ελπίδα!

ΚΡΕΩΝ

Πάψε! Αν έβλεπες τον εαυτό σου καθώς φωνάζεις αυτά τα λόγια, είσαι άσχημη!

ΑΝΤΙΓΟΝΗ

Ναι, είμαι άσχημη! Είναι ελεεινές -δεν είναι;- αυτές οι τσιρίδες, αυτές οι υστερίες, αυτός ο κατινίστικος καβγάς! Ο μπαμπάς έγινε όμορφος μόνο έπειτα, όταν ήταν απόλυτα βέβαιος, τελικά, πως είχε σκοτώσει τον πατέρα του και πως είχε πράγματι με τη μητέρα του κοιμηθεί και πως τίποτε, τίποτε πια, δεν μπορούσε να τον σώσει. Τότε γαλήνεψε μεμιάς, απέκτησε κάτι σαν χαμόγελο, κι έγινε όμορφος. Τετέλεσται. Δεν είχε παρά να κλείσει τα μάτια για να μην σας ξαναδεί

ποτέ παι! Α! Οι φάτσες σας, οι άθλιες φάτσες σας, φάτσες υποφθριών της ευτυχίας! Εσείς είστε άσχημοι, ακόμα κι οι πιο ωραίοι! Έχετε όλοι σας κάτι άσχημο άκρη-άκρη εκεί στα μάτια ή το στόμα. Το 'πες πριν λίγο. Κρέων -η κουζίνα. Έχετε φάτσες μαγείρων!

ΚΡΕΩΝ της σφίγγει το χέρι.

Σε δικτάζω να πάψεις τώρα, ακούς;

ΑΝΤΙΓΟΝΗ

Με δικτάζεις, μάγειρα; Πιστεύεις ότι μπορείς εσύ να δικτάξεις εμένα το σιδήποτα;

ΚΡΕΩΝ

Ο προθάλαμος είναι γεμάτος κόσμο. Θέλεις λοιπόν να χυθείς; Θα σ' ακούσουν.

ΑΝΤΙΓΟΝΗ

Ε λοιπόν, άνοιξε τις πόρτες. Ακριβώς, θα μ' ακούσουν!

ΚΡΕΩΝ που προσπαθεί να της κλείσει το στόμα με τη βία.

Θα πάψεις επιτέλους, μα τον Θεό;

ΑΝΤΙΓΟΝΗ αντιστέκεται.

Εμπρός γρήγορα, μάγειρα! Φώναξε τους φρουρούς!

Η πόρτα ανοίγει. Μπαίνει η Ισμήνη.

ΙΣΜΗΝΗ με μια κραυγή.

Αντιγόνη!

ΑΝΤΙΓΟΝΗ

Τι θέλεις εσύ εδώ;

ΙΣΜΗΝΗ

Αντιγόνη, συγγνώμη! Αντιγόνη, βλέπεις έρχομαι κι εγώ, έχω θάρρος! Θα 'ρθω τώρα μαζί σου.

ΑΝΤΙΓΟΝΗ

Πού θα 'ρθεις μαζί μου;

ΙΣΜΗΝΗ

Αν τη θανατώσετε, θα πρέπει να θανατώσετε κι εμένα μαζί της!

ΑΝΤΙΓΟΝΗ

Α! Όχι. Όχι τώρα. Όχι εσύ! Εγώ, μόνο εγώ. Ελπίζω να μην έχεις στον νου σου πως θα 'ρθεις να πεθάνεις μαζί μου τώρα. Θα ήταν πάρα πολύ εύκολο!

ΙΣΜΗΝΗ

Δεν θέλω να ζήσω, αν πεθάνεις εσύ, δεν θέλω να μείνω χωρίς εσένα!

ΑΝΤΙΓΟΝΗ

Εσύ διάλεξες τη ζωή κι εγώ τον θάνατο. Άφησέ με τώρα, κι εσύ και τα μοιρολόγια σου. Έπρεπε να πας εκεί σήμερα το πρωί, με τα τέσσερα, μέσα στη νύχτα. Έπρεπε να πας να σκάψεις τη γη με τα νύχια σου ενώ εκείνοι ήτανε εκεί δίπλα, κι έτσι να σε τσακώσουνε σαν μια κλέφτρα!

ΙΣΜΗΝΗ

Τότε λοιπόν θα πάω αύριο!

ΑΝΤΙΓΟΝΗ

Την ακούς, Κρέων; Κι αυτή. Ποιος ξέρει αν δεν υπάρξουν κι άλλοι, όταν μ' ακούσουν; Τι περιμένεις και δεν με κάνεις να πάψω, τι περιμένεις και δεν καλείς τους φρουρούς σου; Εμπρός, Κρέων, λίγο κουράγιο, είναι η κακιά στιγμή που θα περάσει. Εμπρός, μάγειρα, αφού έτσι πρέπει!

ΚΡΕΩΝ φωνάζει ξαφνικά.

Φρουροί!

Οι φρουροί εμφανίζονται αμέσως.

ΚΡΕΩΝ

Πάρτε την.

ΑΝΤΙΓΟΝΗ με μια μεγάλη κραυγή ανακούφισης.

Επιτέλους, Κρέων!

Οι φρουροί πέφτουν πάνω της και την παίρνουν. Η Ισμήνη βγαίνει φωνάζοντας πίσω της.

ΙΣΜΗΝΗ

Αντιγόνη! Αντιγόνη!

Ο Κρέων έχει μείνει μόνος, ο Χορός μπαίνει και τον πλησιάζει.

ΧΟΡΟΣ

Είσαι τρελός, Κρέων. Τι έκανες;

ΚΡΕΩΝ που κοιτάζει μακριά μπροστά του.

Έπρεπε να πεθάνει.

ΧΟΡΟΣ

Μην αφήσεις να πεθάνει η Αντιγόνη, Κρέων! Θα φέρουμε όλοι μας αυτή την πληγή στα πλευρά, για αιώνες!

ΚΡΕΩΝ

Εκείνη ήθελε να πεθάνει. Κανείς μας δεν ήταν αρκετά δυνατός για να την κάνει να ζήσει. Τώρα το καταλαβαίνω η Αντιγόνη πλάστηκε για να πεθάνει. Ίσως κι η ίδια ακόμη να μην το ήξερε, αλλά ο Πολυνείκης ήταν μονάχα ένα πρόσχημα. Όταν υποχρεώθηκε να τον απαρνηθεί, βρήκε κάτι άλλο αμέσως. Το σημαντικό για κείνην ήταν η άρνηση και ο θάνατος.

ΧΟΡΟΣ

Ήταν ένα παιδί, Κρέων.

ΚΡΕΩΝ

Τι θέλεις να κάνω για κείνην; Να την καταδικάσω να ζήσει;

ΑΙΜΩΝ μπαίνει φωνάζοντας.

Πατέρα!

ΚΡΕΩΝ τρέχει κοντά του, τον αγκαλιάζει.

Ξέχνα την, Αίμων, ξέχνα την, μικρέ μου.

ΑΙΜΩΝ

Είσαι τρελός, πατέρα. Ελευθέρωσε την.

ΚΡΕΩΝ τον σφίγγει δυνατά.

Δοκίμασα τα πάντα για να τη σώσω, Αίμων. Δοκίμασα τα πάντα, σ' τ' ορκίζομαι. Δεν σ' αγαπάει. Θα μπορούσε να ζήσει. Εκείνη προτίμησε την τρέλα της και τον θάνατο.

ΑΙΜΩΝ δοκιμάζοντας να ξεφύγει από το σφιχταγκάλιασμά του.

Όμως, πατέρα, το βλέπεις πως την παίρνουν από δω! Πατέρα, μην αφήνεις αυτούς τους άντρες να την πάρουνε από δω!

ΚΡΕΩΝ

Τώρα μίλησε. Όλη η Θήβα ξέρει ότι εκείνη το έκανε. Είμαι υποχρεωμένος να τη θανατώσω.

ΑΙΜΩΝ τραβιέται από την αγκαλιά του.

Άσε με!

Σιωπή. Ο ένας απέναντι στον άλλον. Κοιτάζονται.

ΧΟΡΟΣ πλησιάζει.

Δεν μπορούμε να σκεφτούμε κάτι, να πούμε πως είναι τρελή, να την κλείσουμε κάπου;

ΚΡΕΩΝ

Θα πούνε πως δεν είναι αλήθεια. Πως τη σώζω γιατί θα γινόταν γυναίκα του γιου μου. Δεν μπορώ.

ΧΟΡΟΣ

Δεν μπορούμε να κερδίσουμε χρόνο, να τη φυγαδεύσουμε αύριο;

ΚΡΕΩΝ

Το πλήθος κιόλας ξέρει, ουρλιάζει γύρω απ' το παλάτι. Δεν μπορώ.

ΑΙΜΩΝ

Πατέρα, το πλήθος είναι ένα τίποτα. Εσύ είσαι ο άρχοντας.

ΚΡΕΩΝ

Είμαι ο άρχοντας πριν απ' τον νόμο. Όχι μετά απ' αυτόν.

ΑΙΜΩΝ

Πατέρα, είμαι ο γιος σου, δεν μπορείς ν' αφήσεις να μου την πάρουν.

ΚΡΕΩΝ

Ναι, Αίμων. Ναι, μικρέ μου. Κουράγιο. Η Αντιγόνη δεν μπορεί πια να ζήσει. Η Αντιγόνη μάς έχει κιόλας αφήσει όλους.

ΑΙΜΩΝ

Πιστεύεις πως θα μπορέσω να ζήσω εγώ χωρίς εκείνη; Πιστεύεις πως θα δεχτώ, τη ζωή σας; Κι όλες τις μέρες, απ' το πρωί ως το βράδυ, χωρίς εκείνη. Και τον παραδαρμό σας, τη φλυαρία σας, το κενό σας, χωρίς εκείνη.

ΚΡΕΩΝ

Θα πρέπει να το δεχτείς, Αίμων. Καθένας από μας έρχεται μια μέρα, λίγο-πολύ θλιβερή, λίγο-πολύ απόμακρη, που πρέπει τελικά να το δεχτεί και να γίνει άντρας. Για σένα είναι σήμερα... Και να, εσύ, μπροστά μου με δάκρυα στην άκρη των ματιών και την καρδιά σου να σε πονάει -μικρό μου αγόρι, για τελευταία φορά... Όταν θα γυρίσεις να φύγεις, όταν θα έχεις περάσει αυτό το κατώφλι σε λίγο, όλα θα 'χουν τελειώσει.

ΑΙΜΩΝ *οπισθοχωρεί λίγο και λέει σιγά.*

Έχουν ήδη τελειώσει.

ΚΡΕΩΝ

Μην με δικάζεις, Αίμων. Μην με δικάζεις κι εσύ.

ΑΙΜΩΝ τον κοιτάζει και λέει ξαφνικά.

Εκείνη η μεγάλη δύναμη κι εκείνο το κουράγιο, εκείνος ο γίγαντας Θεός που με σήκωνε μέσα στα μπράτσα του και μ' έπιασε από τέρατα και σκιές ήσounα εσύ; Εκείνη η μυρωδάτη θαλπωρή κι εκείνο το καλό βραδινό ψωμί κάτω απ' τη λάμπα, όταν μου έδειχνες βιβλία στο γραφείο, ήσounα εσύ πιστεύεις;

ΚΡΕΩΝ ταπεινά.

Ναι, Αίμων.

ΑΙΜΩΝ

Όλες εκείνες οι φροντίδες, όλη εκείνη η περηφάνια, όλα εκείνα τα βιβλία γεμάτα ήρωες, είχαν σκοπό λοιπόν να μ' οδηγήσουν εδώ; Στο να γίνω άντρας, όπως λες, και πάρα πολύ ευχαριστημένος που ζω;

ΚΡΕΩΝ

Ναι, Αίμων.

ΑΙΜΩΝ φωνάζει ξαφνικά σαν παιδί, πέφτοντας στην αγκαλιά του.

Πατέρα, δεν είναι αλήθεια! Δεν είσαι εσύ, δεν υπάρχει το σήμερα! Δεν είμαστε εμείς οι δύο στα πόδια αυτού του τείχους, όπου πρέπει μόνο να λες ναι. Είσαι ακόμα ισχυρός εσύ, όπως όταν ήμουνα μικρός. Α! Σ' εκλιπαρώ, πατέρα, να σε θαυμάζω, να σε θαυμάζω ακόμα! Είμαι πάρα πολύ μόνος κι ο κόσμος είναι πάρα πολύ γυμνός αν δεν μπορώ πια να σε θαυμάζω.

ΚΡΕΩΝ τον βγάζει από πάνω του.

Είμαστε ολομόναχοι, Αίμων. Ο κόσμος είναι γυμνός. Κι εσύ με θαύμασες για πάρα πολύ καιρό. Κοίταξέ με, αυτό σημαίνει γίνομαι άντρας, βλέπω καταπρόσωπο τον πατέρα μου, κάποια μέρα.

ΑΙΜΩΝ τον κοιτάζει, μετά κάνει πίσω φωνάζοντας.

Αντιγόνη! Αντιγόνη! Βοήθεια!

Έχει βγει τρέχοντας.

ΙΟΡΟΣ πλησιάζει τον Κρέωνα.

Κρέων, έφυγε σαν τρελός.

ΚΡΕΩΝ που κοιτάζει μακριά, ευθεία μπροστά του, ακίνητος.

Ναι. Κατμένε μικρό, την αγαπάει.

ΙΟΡΟΣ

Κρέων, πρέπει να κάνεις κάτι.

ΚΡΕΩΝ

Δεν μπορώ για τίποτα.

ΙΟΡΟΣ

Έφυγε λαβωμένος θανάσιμα.

ΚΡΕΩΝ πικρή.

Ναι, όλοι μας είμαστε λαβωμένοι θανάσιμα.

Η Αντιγόνη μπαίνει στο δωμάτιο, η σπρόγγυλη οι φρυγιά που με σπλωμένα πόδια κρατάνε την πόρτα κλειστή, ενώ πίσω της μετακινούμε το πλήθος να ουρλιάζει.

ΦΡΟΤΡΟΣ

Ασχημέ, σφράγισσε στο παλάτι!

ΑΝΤΙΓΟΝΗ

Κρέων, δεν μπορώ για να ξιέτω τα πέλματά μου, δεν μπορώ για να πιάνω τις κλαυθές τους, δεν μπορώ για να ξιέτω κέντη. Τώρα κρατάς στα χέρια σου τον θάνατό μου, η κτή κηλί. Κάθε με να μην ξιέτω για κέντη μέχρι που να τελειώσει όλο κτή.

ΚΡΕΩΝ βράσει φωνάζοντας στις Φρυγιάς.

Η φρυγιά σας πήλας! Να επικουρή το παλάτι! Μένε μαζί της εσύ.

Οι δύο άλλοι Φρουροί βγαίνουν, μαζί τους και ο Χορός. Η Αντιγόνη μένει μόνη με τον Πρώτο Φρουρό. Η Αντιγόνη τον κοιτάζει.

ΑΝΤΙΓΟΝΗ λέει ξαφνικά.

Λοιπόν είσαι εσύ;

ΦΡΟΥΡΟΣ

Τι εγώ;

ΑΝΤΙΓΟΝΗ

Το τελευταίο ανθρώπινο πρόσωπο απέναντί μου.

ΦΡΟΥΡΟΣ

Έτσι δείχνει.

ΑΝΤΙΓΟΝΗ

Να σε κοιτάξω...

ΦΡΟΥΡΟΣ απομακρύνεται, ενσχιζμένος.

Φτάνει.

ΑΝΤΙΓΟΝΗ

Εσύ δεν μ' έπιασες πριν λίγο;

ΦΡΟΥΡΟΣ

Ναι, εγώ.

ΑΝΤΙΓΟΝΗ

Με πόνεσες. Δεν ήσαν ανάγκη να με πονέσεις. Φανόμηναι σαν να 'θελα να το σκάσω,

ΦΡΟΥΡΟΣ

Έλα, έλα, άσε τα λόγια! Αν δεν ήσουν εσύ, θα 'μυθνα εγώ στη θέση σου.

ΑΝΤΙΓΟΝΗ

Πόσαι χρονιά είσαι;

ΦΡΟΥΡΟΣ

Τριάντα εννιά.

ΑΝΤΙΓΟΝΗ

Έχεις παιδιά;

ΦΡΟΥΡΟΣ

Ναι, δύο.

ΑΝΤΙΓΟΝΗ

Τα αγαπάς;

ΦΡΟΥΡΟΣ

Αυτό δεν σε αφορά.

Αρχίζει να βηματίζει πέρα-δώθε μέσα στο δωμάτιο -για μια στιγμή ακούγεται μόνο ο ήχος των βημάτων του.

ΑΝΤΙΓΟΝΗ ρωτάει με απόλυτη ταπεινότητα.

Πάει καιρός που είστε φρουρός;

ΦΡΟΥΡΟΣ

Μετά τον πόλεμο. Ήμουνα λοχίας. Κατατάχτηκα πάλι.

ΑΝΤΙΓΟΝΗ

Πρέπει να 'σαι λοχίας για να γίνεις φρουρός;

ΦΡΟΥΡΟΣ

Κατ' αρχήν, ναι. Λοχίας ή να 'χεις περάσει από τον ουλαμό των φρουρών. Μόλις γίνει φρουρός, ο λοχίας χάνει τον βαθμό του. Παράδειγμα: συναντώ έναν νεοσύλλεκτο του πεζικού, μπορεί κάλλιστα να μην με χαιρετίσει στρατιωτικά.

ΑΝΤΙΓΟΝΗ

Α ναι;

ΦΡΟΥΡΟΣ

Ναι. Όμως να σημειώσετε ότι, γενικά, το κάνει. Ο νεοσύλλεκτος ξέρει πως ο φρουρός είναι βαθμοφόρος. Όσο για τον μισθό: έχουμε τον κανονικό μισθό του φρουρού, όπως αυτοί που είναι στον ουλαμό, και για έξι μήνες, σαν φιλοδώρημα,

την καταβολή ενός ποσού συμπληρωματικού στον μισθό του λοχία. Μόνο που σαν φρουροί, έχουμε κι άλλα πλεονεκτήματα. Κατοικία, θέρμανση, επιδόματα. Τελικά, ο φρουρός, παντρεμένος, με δυο παιδιά, φτάνει να κερδίζει περισσότερα από τον λοχία εν ενεργεία.

ΑΝΤΙΓΟΝΗ

Α ναι;

ΦΡΟΥΡΟΣ

Ναι. Γι' αυτό κι ο ανταγωνισμός ανάμεσα στον φρουρό και τον λοχία. Θα το 'χετε ίσως προσέξει πως ο λοχίας παριστάνει ότι περιφρονεί τον φρουρό. Το μεγάλο τους επιχείρημα είναι η προαγωγή. Με μια έννοια, είναι δίκαιο. Η προαγωγή του φρουρού είναι πιο αργή και πιο δύσκολη απ' ό,τι στον στρατό. Αλλά δεν πρέπει να ξεχνάτε πως ένας φρουρός με βαθμό δεκανέα είναι άλλο πράγμα από έναν αρχιλοχία.

ΑΝΤΙΓΟΝΗ του λέει ξαφνικά.

Άκουσε...

ΦΡΟΥΡΟΣ

Ναι.

ΑΝΤΙΓΟΝΗ

Θα πεθάνω σε λίγο.

Ο Φρουρός δεν απαντά. Σιωπή. Βηματίζει πέρα-δώθε. Μετά από πολύ λίγο απαντά.

ΦΡΟΥΡΟΣ

Κι από την άλλη, υπολογίζουνε πιο πολύ τον φρουρό απ' ό,τι τον λοχία εν ενεργεία. Ο φρουρός είναι στρατιώτης αλλά είναι και σχεδόν υπάλληλος.

ΑΝΤΙΓΟΝΗ

Πιστεύεις ότι πονάει κανείς όταν πεθαίνει;

ΦΡΟΥΡΟΣ

Δεν θέλω να σας πω. Στον πόλεμο όσοι πληγώνονταν στην κοιλιά πονούσαν. Εγώ δεν έχω ποτέ λαβωθεί. Και με μια έννοια, αυτό έκανε ζημιά στην προαγωγή μου.

ΑΝΤΙΓΟΝΗ

Πώς θα με θανατώσουνε;

ΦΡΟΥΡΟΣ

Δεν ξέρω. Νομίζω πως άκουσα να λένε πως, για να μην μολύνουνε την πόλη με το αίμα σας, θα σας χτίσουνε σε μια τρύπα.

ΑΝΤΙΓΟΝΗ

Ζωντανή;

ΦΡΟΥΡΟΣ

Ναι, στην αρχή.

Σιωπή. Ο Φρουρός βάζει στο στόμα του και μασάει μια πρέζα καπνό.

ΑΝΤΙΓΟΝΗ

Ω τάφε! Ω νυφικό κρεβάτι! Ω υπόγεια κατοικία μου! *(Είναι τόση δα στη μέση του μεγάλου γυμνού δωματίου. Μοιάζει να χρυκώνει. Τυλίγεται με τα χέρια της. Μουρμουρίζει.)* Ολομόναχη...

ΦΡΟΥΡΟΣ που δεν μασάει πια τον καπνό.

Στις σπηλιές του Άδη, στις πύλες της πόλης. Το καταμεσήμερο. Άλλη μια δύσκολη αγγαρεία γι' αυτούς που θα 'χουν υπηρεσία. Έγινε λόγος στην αρχή να βάλουνε τον στρατό. Αλλά, όπως ακούγεται τελικά, φαίνεται πως και πάλι από τη φρουρά θα πάρουνε κάποιους για να το κάνουν. Έχει γερή ράχη η φρουρά! Και μετά παραξενεύονται που υπάρχει ζήλεια ανάμεσα στον φρουρό και τον λοχία εν ενεργεία...

ΑΝΤΙΓΟΝΗ μουρμουρίζει, ξαφνικά απηυδισμένη.

Δυο ζώα...

ΦΡΟΥΡΟΣ

Τι, δυο ζώα;

ΑΝΤΙΓΟΝΗ

Ζώα που θα σφίγγονταν το ένα πλάι στο άλλο για να ζεσταθούν. Εγώ είμαι ολομόναχη.

ΦΡΟΥΡΟΣ

Αν χρειάζεστε κάποιο πράγμα, τότε αλλάζει. Μπορώ να φωνάξω.

ΑΝΤΙΓΟΝΗ

Όχι. Θα 'θελα μόνο να παραδώσεις ένα γράμμα σε κάποιον όταν θα είμαι νεκρή.

ΦΡΟΥΡΟΣ

Από πού κι ως πού γράμμα;

ΑΝΤΙΓΟΝΗ

Ένα γράμμα που θα γράψω.

ΦΡΟΥΡΟΣ

Α! Όχι αυτό! Όχι ιστορίες! Ένα γράμμα! Τι είναι αυτά που λέτε! Θα ήτανε χοντρό ρίσκο για μένα αυτό το παιχνιδάκι!

ΑΝΤΙΓΟΝΗ

Θα σου δώσω αυτό το δαχτυλίδι αν δεχτείς.

ΦΡΟΥΡΟΣ

Είναι χρυσό;

ΑΝΤΙΓΟΝΗ

Ναι. Είναι χρυσό.

ΦΡΟΥΡΟΣ

Καταλαβαίνετε ότι αν με ψάξουν εμένα περνάω στρατοδικείο. Κι αυτό γιατί να σας νοιάζει εσάς; (Κοιτάζει πάλι το δαχτυλίδι.) Εκείνο που μπορώ, αν θέλετε, είναι να γράψω εγώ στο καρνέ μου ό,τι θα θέλατε να πείτε. Μετά θα σκίσω τη σελίδα. Με τον δικό μου γραφικό χαρακτήρα δεν είναι το ίδιο.

ΑΝΤΙΓΟΝΗ έχει τα μάτια κλειστά: μουρμουρίζει μ' ένα ανεπαίσθητο χασμουρητό.

Ο γραφικός σου χαρακτήρας... (Νιώθει ένα μικρό ρίγος.)
Είναι πάρα πολύ άσχημο, όλο αυτό, είναι όλο πάρα πολύ άσχημο.

ΦΡΟΥΡΟΣ ενοχλημένος, δείχνει πως θέλει το δαχτυλίδι.
Ξέρετε, αν δεν το θέλετε, εγώ...

ΑΝΤΙΓΟΝΗ

Ναι. Κράτησε το δαχτυλίδι και γράφε. Αλλά κάνε γρήγορα...
Φοβάμαι πως δεν έχουμε πια καιρό... Γράφε: «Γλυκέ μου...».

ΦΡΟΥΡΟΣ που έχει πάρει το καρτέ του και ρουφάει τα μάγουλά του.
Είναι για τον φιλαράκο σας;

ΑΝΤΙΓΟΝΗ

Γλυκέ μου, θέλησα να πεθάνω κι εσύ μπορεί να μην μ' αγαπάς πια...

ΦΡΟΥΡΟΣ επαναλαμβάνει αργά με τη βαριά φωνή του γράφοντας.
«Γλυκέ μου, θέλησα να πεθάνω κι εσύ μπορεί να μην μ' αγαπάς πια...»

ΑΝΤΙΓΟΝΗ

Κι ο Κρέων είχε δίκιο, είναι φοβερό, τώρα, πλάι σ' αυτόν
εδώ τον άνθρωπο, δεν ξέρω πια γιατί πεθαίνω. Φοβάμαι...

ΦΡΟΥΡΟΣ που τον κουράζει η υπαγόρευσή της.
«Ο Κρέων είχε δίκιο, είναι φοβερό...»

ΑΝΤΙΓΟΝΗ

Ω! Αίμων, το μικρό μας αγόρι. Τώρα μόνο καταλαβαίνω
πόσο ήταν απλό να ζήσω...

ΦΡΟΥΡΟΣ σταματάει.

Ε! Στοπ, τα λέτε πάρα πολύ γρήγορα. Πώς θέλετε να τα
γράψω; Χρειάζεται και χρόνος...

ΑΝΤΙΓΟΝΗ

Πού είχες μείνει;

ΦΡΟΥΡΟΣ ξαναδιαβάζει.

«Είναι φοβερό τώρα πλάι σ' αυτόν εδώ τον άνθρωπο...»

ΑΝΤΙΓΟΝΗ

Δεν ξέρω πια γιατί πεθαίνω.

ΦΡΟΥΡΟΣ γράφει ρουφώντας τα μάγουλά του.

«Δεν ξέρω πια γιατί πεθαίνω...». Ποτέ κανείς δεν ξέρει γιατί πεθαίνει.

ΑΝΤΙΓΟΝΗ συνεχίζει.

Φοβάμαι... (Σταματά. Σηκώνεται ξαφνικά.) Όχι. Σβήσ' τα όλα. Είναι καλύτερα ποτέ κανείς να μην μάθει. Είναι σαν να 'πρεπε να με δούνε γυμνή και να μ' αγγίξουν όταν θα 'μαι νεκρή. Βάλε μόνο: «Συγγνώμη».

ΦΡΟΥΡΟΣ

Λοιπόν, να σβήσω το τέλος και να βάλω μόνο συγγνώμη;

ΑΝΤΙΓΟΝΗ

Ναι. Συγγνώμη, γλυκέ μου. Χωρίς τη μικρή Αντιγόνη, θα ήσασταν όλοι πολύ ήσυχoi. Σ' αγαπώ...

ΦΡΟΥΡΟΣ

«Χωρίς τη μικρή Αντιγόνη, θα ήσασταν όλοι πολύ ήσυχoi. Σ' αγαπώ...». Αυτό είν' όλο;

ΑΝΤΙΓΟΝΗ

Ναι. Αυτό είν' όλο.

ΦΡΟΥΡΟΣ

Είναι περίεργο γράμμα.

ΑΝΤΙΓΟΝΗ

Ναι, είναι περίεργο γράμμα.

ΦΡΟΥΡΟΣ

Και σε ποιον απευθύνεται;

Εκείνη τη στιγμή η πόρτα ανοίγει. Οι άλλοι Φρουροί εμφανίζονται. Η Αντιγόνη σηκώνεται, τους κοιτάζει, κοιτάζει τον Πρώτο Φρουρό που έχει σηκωθεί πίσω της, βάζει στην τσέπη του το δαχτυλίδι και βολεύει το καρνέ, με ύφος σοβαρό. Βλέπει το βλέμμα της Αντιγόνης. Φωνάζει για να κρύψει την αμηχανία του.

ΦΡΟΥΡΟΣ

Εμπρός! Κι όχι ιστορίες!

Η Αντιγόνη με αδιόρατο χαμόγελο. Σκύβει το κεφάλι. Πηγαίνει αμίλητη προς τους φρουρούς. Βγαίνουν όλοι.

ΧΟΡΟΣ μπαίνει ξαφνικά.

Τέρμα! Το πράγμα έχει τελειώσει για την Αντιγόνη. Τώρα, η σειρά του Κρέοντα πλησιάζει. Πρέπει να το περάσουμε όλοι αυτό.

ΑΓΓΕΛΙΑΦΟΡΟΣ εισβάλλει φωνάζοντας.

Η βασίλισσα; Πού είναι η βασίλισσα;

ΧΟΡΟΣ

Τι τη θέλεις; Τι έχεις να της αναγγείλεις;

ΑΓΓΕΛΙΑΦΟΡΟΣ

Μια είδηση τρομερή. Μόλις είχανε ρίξει την Αντιγόνη μέσα στην τρύπα της. Συνέχιζαν ακόμη να κυλούν τις τελευταίες πέτρες όταν ο Κρέων κι όλοι όσοι τον περιστοιχίζουν ακούνε οιμωγές να βγαίνουν ξαφνικά απ' τον τάφο. Καθένας σωπαίνει κι αφουγκράζεται, γιατί δεν είναι η φωνή της Αντιγόνης. Είναι μια νέα οιμωγή που βγαίνει απ' τα βάθη της τρύπας... Όλοι κοιτάζουν τον Κρέοντα, κι αυτός, που μάντεψε πρώτος, αυτός, που ξέρει κιόλας πριν απ' όλους τους άλλους, ουρλιάζει ξαφνικά σαν τρελός: «Βγάλτε τις πέτρες! Βγάλτε τις πέτρες!». Οι δούλοι πέφτουν πάνω στις στοιβαγμένες

πέτρες κι ανάμεσά τους ο κάθιδρος βασιλιάς, με τα χέρια αιμόφυρτα. Οι πέτρες παραμερίζουν τελικά και ο πιο ισχνός γλιστράει μέσα στο άνοιγμα. Η Αντιγόνη είναι στο βάθος του τάφου κρεμασμένη απ' τις κλωστές της ζώνης της, κλωστές γαλάζιες, κλωστές πράσινες, κλωστές κόκκινες, που της φτι-άχνουνε στον λαιμό κάτι σαν παιδικό περιδέραιο, κι ο Αίμων στα γόνατα να την κρατάει στην αγκαλιά του και να βογκάει, με το πρόσωπο χωμένο στο φουστάνι της. Μετακινούν μια πέτρα ακόμη κι ο Κρέων μπορεί να κατεβεί. Φαίνονται τα λευκά μαλλιά του μες στο σκοτάδι, στο βάθος της τρύπας. Προσπαθεί να σηκώσει τον Αίμονα, τον εκλιπαρεί. Ο Αίμων δεν τον ακούει. Ύστερα ξαφνικά ορθώνεται, με μάτια σκοτεινά, όμοιος όσο ποτέ με το μικρό αγόρι που υπήρξε, κοιτάζει τον πατέρα του χωρίς να πει τίποτα, για ένα λεπτό, κι απότομα, τον φτύνει καταπρόσωπο και τραβάει το σπαθί του. Ο Κρέων έφυγε μ' ένα πήδημα μακριά του. Τότε ο Αίμων τον κοιτάζει με τα παιδικά μάτια του, βαριά από περιφρόνηση, κι ο Κρέων δεν μπορεί ν' αποφύγει αυτό το βλέμμα όπως την κόψη του σπαθιού. Ο Αίμων κοιτάζει αυτόν τον γέροντα που τρέμει στην άλλη άκρη της σπηλιάς και χωρίς να πει τίποτα, βυθίζει το σπαθί στην κοιλιά του και σωριάζεται πάνω στην Αντιγόνη, αγκαλιάζοντάς τη μέσα σ' ένα πελώριο κόκκινο τέλμα.

ΚΡΕΩΝ μπαίνει με τον υπηρέτη του.

Τους έβαλα να ξαπλώσουν τον έναν πλάι στον άλλον, τελικά! Είναι πλυμένοι τώρα, ξεκούραστοι. Είναι μόνο κάπως χλομοί, αλλά τόσο γαλήνιοι. Δυο εραστές την επομένη της πρώτης νύχτας. Έχουν τελειώσει αυτοί.

ΧΟΡΟΣ

Όχι εσύ, Κρέων. Σου μένει ακόμη κάτι να μάθεις. Η Ευρυδίκη, η βασίλισσα, η γυναίκα σου...

ΚΡΩΝ

Μια καλή γυναίκα που μιλάει πάντα για τον κόπο της,
για τις μαριέττες της, για τα πλέκτα της, για τα αιώνια
πλέκτα της για τους σπουδαίους. Είναι περισσότερο πόνος οι φτωχοί
έχουν αιώνας αιώνα από πλέκτα. Θα 'λεγε κανείς πως δεν
έχουν αιώνα από μόνο από πλέκτα...

ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ

Ο σπουδαίος της θρησκείας θα κρινότανε τον φτωχοί χειρόνα,
Κωνσταντίνου Μανθάνοντας τον θάνατο του γιου της, η διαδίκτυα
απόψε τις δειλίες της, άνοιγμα, άνοιγμα είχε τελειώσει τη
σπουδαίον πλέκτα της, φέρμα, στον τα κάνει όλα, ίσως λίγο
την πούρα απ' απ' πούρα. Και μετά πήγε στην κλασική
αυτή, την κλασική της με το άνοιγμα της λείαντας, με τα
πλάκα κεντημένα φρεσκόμοια της και τα κλασικά από χρω-
ματισμένα φρεσκόμοια, για να κλασικά έχει τον λαό της, Κωνσταντίνου
Ζαχάρωσαν τους ε' ένα από τα παλιονομικά δίδυμα κρεβά-
τα, στην ίδια θέση στον τη είχε, δε, κλασικά ένα ζευγάρι
και με το ίδιο φρεσκόμοια, κλασικά τον θάνατο κλασικά. Κι απ'
δεν είχε απ' τη κλασικά κλασικά κλασικά κλασικά στα παλά
του κλασικά του γιου από τον λαό της, θα πότετε κανείς
της κλασικά.

ΚΡΩΝ

Κι εκείνη. Όλα κλασικά τα. Κωνσταντίνου. Η μέσα φρεσκόμοια
τη κλασικά. Και φρεσκόμοια. Θα δια φρεσκόμοια να κλασικά.

ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ

Κι απ' δια φρεσκόμοια τους, Κωνσταντίνου.

ΚΡΩΝ

Φρεσκόμοια, και φρεσκόμοια. Κλασικά τα φρεσκόμοια τους από φρεσκόμοια
τους. Μπα...

ΤΣΙΝΤΣΕΛΗΣ

Κωνσταντίνου.

ΚΡΕΩΝ

Θα το πω σε σένα. Δεν το ξέρουν οι άλλοι -είσαι εκεί, μπροστά στη δουλειά, δεν μπορείς καθόλου να μένεις με δεμένα τα χέρια. Λένε πως είναι βρομική δουλειά, αλλ' αν δεν την κάνεις τον ποιός θα την κάνει;

ΥΠΗΡΕΤΗΣ

Λέν ξέρω, κύριε.

ΚΡΕΩΝ

Φυσικά, δεν ξέρεις. Ήσωνα τυχερός! Εκείνο που θα 'πρεπε είναι να μην μάθει κανείς ποτέ. Αργείς ακόμα να μεγαλώσεις έτσι;

ΥΠΗΡΕΤΗΣ

Ω ναι, κύριε!

ΚΡΕΩΝ

Είναι πράγος, μικρέ. Δεν θα 'πρεπε ποτέ να μεγαλώσεις. (Τὸ κοίτα γιατί μαχόνα, εκείνος μακρομακρῖσι.) Πέντε η ώρα! Π' έχουμε σήμερα στις πέντε η ώρα.

Ο ΥΠΗΡΕΤΗΣ

Μακρομάτα, κύριε.

ΚΡΕΩΝ

Ε'παι, αν έχουμε μακρομάτα, μικρέ, θα παίει.

Βγαίνει καθώς η Κρέων στραγγίζεται στην Πηγήνη.

Ο ΚΟΡΩΣ *Βγαίνει απλά.*

Αυτά λοιπόν. Χωρίς τη μικρή Αντιγόνη, είναι αλήθεια πως θα ήταν όλα τους πολύ ησυχά. Μα τώρα τετέλεσται. Είναι παρ' όλα αυτά όλα τους ησυχά. Όλοι τους εφρατε να πεθάνουν έχοντας πεθάνει. Εκείνοι που πιστεύαν κάτι, κι ύστερα εκείνοι που πιστεύαν το αντίθετο -ακόμα κι εκείνοι που δεν πιστεύαν τίποτα και που ξρόθηκαν μελεγγόμενοι στην ιστορία

χωρίς να το καταλάβουν. Το ίδιο νεκροί, όλοι τους, τελείως άκαμπτοι, τελείως άγρηστοι, τελείως σάπιοι. Κι εκείνοι που ζώνε ακόμα θ' αρχίσουν σιγά-σιγά να τους ξεχνάνε και να μπερδεύουν τα ονόματά τους. Τετέλεσται. Η Αντιγόνη γαλήνεψε τώρα, ποτέ δεν θα μάθουμε από ποια μανία. Το χρέος πήρε τη θέση της. Μια μεγάλη, θλιμμένη γαλήνη πέφτει πάνω στη Θήβα και πάνω στο άδειο παλάτι όπου ο Κρέων θ' αρχίσει να περιμένει τον θάνατο...

Ενώ μιλούσε μπήκανε οι Φρουροί. Κάθισαν σ' ένα πάγκο, μ' ένα λεπτό κόκκινο κρασί πάνω τους, το καπέλο ριγμένο πίσω στον αυχένα, κι άρχισαν να παίζουν χαρτιά.

ΧΟΡΟΣ

Μένουν μονάχι οι φρουροί. Εκείνος όλο αυτό ούτε που τους κιάζει -δεν είναι δουλειά δική τους. Συνεχίζουν να παίζουν χαρτιά...

Η κλιμαί πέφτει γρήγορα ενώ οι Φρουροί ρίχνουν με δύναμη τις κάρτες τους.

στη σειρά
ΜΕΤΑΠΟΙΗΣΕΙΣ
επίσημη

Μετάφραση - Εισαγωγή, Εύη Βασιλιού.

Μετάφραση - Εισαγωγή, Δημήτρης Ν. Μαρουκίας.